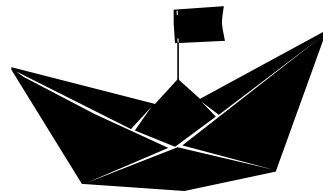

ZEEHELDEN

NIEUWS #7

WIJKKRANT VOOR HET ZEEHELDENKWARTIER
UITGAVE VAN BEWONERSORGANISATIE DE GROENE ELAND

JAARGANG 44 • DECEMBER 2018

PAGE 3 FOR ENGLISH

KADEMUUR PRINSESSEWAL

EERSTVOLGENDE VOOR OPKNAPBEURT

TEKST REINOUT BARTH FOTOGRAFIE EMMY DE GRAAF

IN HEEL DEN HAAG WORDEN KADES EN BRUGGEN GERENOVEERD. AFGELOPEN MAAND IS DE VERVANGING VAN DE KADEMUUR AAN DE TOUSSAINTKADE AFGEROND. OP DE ROL STAAN NOG DE HEMSTERHUISSTRAATBRUG, HET PIET HEINPLEIN EN DE NOORDWAL. MAAR ALS EERSTE WORDT IN 2019 DE PRINSESSEWAL AANGEPAKT.

Veel kademuren in Den Haag hebben een houten fundering. Deze fundering is op veel plaatsen aangetast door een bacterie waardoor kademuren kunnen verzakken. In heel Den Haag worden daarom de kademuren vervangen en verstevigd. In onze wijk zijn de Veenkade en de Toussaintkade al opgeknapt. Er is door wijkbewoners stevig actie gevoerd om de karakteristieke bomen langs de gracht te kunnen behouden, maar dat is niet gelukt. Als pleister op de wonde zijn er de afgelopen maand nieuwe bomen op de Toussaintkade gekomen. De laatste werd onlangs officieel geplant door wethouder De Mos (zie foto). Het opknappen van kademuren en bruggen in heel Den Haag is een omvangrijk project en duurt tot 2040. Voor onze wijk staat als eerste de Prinsessewal op de planning voor eind 2019. Daarna volgt de Hemsterhuisstraatbrug in 2020 en het openmaken van de gracht onder het Piet Heinplein in 2021.

Prinsessewal

Voor het verstevigen van de kade aan de Prinsessewal wordt door de gemeente onderzocht of daar een nieuwe techniek

kan worden gebruikt. De kade wordt daarbij niet van boven afgegraven, maar van de zijkant doorboord waarna er versteviging achter de muur kan worden aangebracht. De vraag is of de wortels van de bomen hiertegen bestand zijn. Als dat zo is en het een haalbare methode blijkt te zijn, kunnen de bomen en de bestrating op de kade ongemoeid blijven. In het voorjaar van 2019 verwacht de gemeente hierover duidelijkheid te hebben.

Hemsterhuisstraatbrug

De Hemsterhuisstraatbrug is de fietsers- en voetgangersbrug in het verlengde van de Hemsterhuisstraat en verbindt de Veenkade met de Noordwal. Oorspronkelijk was dit rijksmonument een draaibrug, maar de verzakking van een bruggenhoofd maakte het opendraaien onmogelijk, waarna in de jaren tachtig de brug is vastgezet. Ook van deze brug moet de fundering dus worden aangepakt.

De gemeente is van plan om de brug van de fundamente te tillen, de fundamente te renoveren en dan de brug weer terug te leggen. Daarbij wordt van de gelegenheid gebruik gemaakt om de fundering dertig

centimeter op te hogen. De doorvaarthoogte van de brug wordt dan ook dertig centimeter hoger en daarmee gelijk aan de andere bruggen op de route door de grachten.

Sommige omwonenden vinden echter dat de brug niet verhoogd moet worden, maar dat het draaimechaniek moet worden hersteld. Het kan een mooie toeristische attractie zijn om deze monumentale brug open te draaien voordat er doorheen gegaan kan worden. Onder andere D66, SP en de Haagse Stadspartij hebben hiervoor gepleit in de gemeenteraad.

Dit plan heeft het echter niet gehaald. Het wordt volgens de wethouder te duur en het is maar de vraag of het stadsbeeld er fraai-er van wordt, omdat er slagbomen en stoplichten nodig zijn voor de wachtende fietsers.

Piet Heinplein

Het openmaken van de gracht onder het Piet Heinplein kent inmiddels een lange aanloop. Het plein is feitelijk een betonnen plaat die rond 1900 over de gracht is gelegd om onder andere de tram daar te laten rijden (zie foto). De gemeenteraad heeft eind 2016 besloten dat de gracht weer open moet. Naar verwachting volgt in 2019 een definitief besluit hoe het nieuwe Piet Heinplein er uit zal komen te zien. In 2020 zal het werk worden aanbesteed, waarna in 2021 met de uitvoering kan worden gestart. Het gemeentebestuur heeft voor het nieu-

we Piet Heinplein een scenario geschetst met twee nieuwe bruggen voor de Anna Paulownastraat en de Elandstraat met daartussen een open gracht. De kade langs de gracht wordt deels verlaagd aangelegd, zodat er ruimte is voor terrasjes. Maar net als bij de Hemsterhuisstraatbrug is niet iedereen tevreden met de plannen. Sommige omwonenden en winkeliers willen dat er weer een mogelijkheid komt om vanaf de Elandstraat met de auto de Piet Heinstraat in te rijden. Dat is vooral een grote wens van winkeliers en horeca die aan het begin van de Piet Heinstraat zitten. Om daar nu met de auto te komen moeten mensen al bij de Zeestraat de Kortenaerkade op en dat is niet voor alle bezoekers even duidelijk.

Noordwal

Net aan de overkant van onze wijk ligt de Noordwal. Half november kwam het bericht dat die kade aan het verzakken is. Met spoed gaat de gemeente daar nu muurankers plaatsen om de kademuren niet verder te laten verzakken. Het fietspad langs het water is tijdelijk afgezet, maar dat gaat na de versterkingsoperatie weer open. De Noordwal staat ook op de planning voor een nieuwe kademuur, maar dat is uitgesteld om de paardenkastanjes nog een tijdje te kunnen behouden. Met de komende tijdelijke versterking kunnen de huidige kades volgens de gemeente nog zeker zo'n vijf jaar mee.

Wijkagenda

16 DECEMBER 2018

Kerstmarkt

20 DECEMBER 2018

Zeeheldenmarkt, Winterfeest

17 JANUARI 2019

Nieuwjaarsreceptie

HET VERVANGEN VAN DE KADEMUUR AAN DE TOUSSAINTKADE IS VRIJDAG 18 NOVEMBER OFFIEEL AFGESLOTEN MET HET PLANTEN VAN DE LAATSTE BOOM DOOR WETHOUDER DE MOS

COLOFON

REDACTIE-ADRES ZEEHELDENNIEUWS
ELANDSTRAAT 88 A
2513 GV DEN HAAG
070-3560410
WWW.ZEEHELDENNIEUWS.NL
INFO@ZEEHELDENNIEUWS.NL

HOOFDREDACTEUR
WYBE VAN DE KUINDER

REDACTIE
RENÉ MORS
LUDO GEUKERS
ELS KRUIK
ELZA VAN SWIETEN
TINY MULDER
MARCELLA MALTHA
REINOUT BARTH
KITTY HINKENKEMPER
JOACHIM KOOT

BASIS ONTWERP
YVONNE OOSTRIJK
ERLA VAN DER PAUW

OPMAAK
EVA WILLEBRANDS

ILLUSTRATIE
ALEID LANDEWEERD

DICHTER
ALEXANDER FRANKEN

SECRETARIAAT
TRUDY HOLLANDER

DRUK HEMU GRAFISCHE DIENSTVERLENING
OPLAGE 7.000

BESTUUR BEWONERSORGANISATIE DGE
ELS KRUIK - VOORZITTER
GUINE MOERMAN - SECRETARIS
LAURENS SCHRIJNEN - PENNINGMEESTER
WYBE VAN DE KUINDER
RUUD SLOOTWEG
LENNARD KOSTERMAN
info@degroene-eland.nl

ADVERTEREN IN DEZE KRANT?
Stuur een bericht naar
info@zeeheldennieuws.nl

VOLGENDE UITGAVE 1 FEBRUARI 2019
KOPIJ DEADLINE 16 JANUARI 2019

De redactie aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele onjuistheden en behoudt zich het recht voor om ingezonden kopij in te korten of niet te plaatsen.

TELEFOON NUMMERS

DE GROENE ELAND	3560410
POLITIEBUREAU KARNEBEEK	0900-8844
HANDHAVING/INSPECTIE	14070
STADSBEHEER INFO	14070
GROF VUIL / OP AFSpraak	3660808
BUURTBEDRIJF BBOZ	3615990
SOCIALE RAADSLIEDEN	3537500
HAAGSE WETWINKEL	3630665
JURIDISCH LOKET	0900-8020
STEUNPUNT HUISELIJK GEWELD	0900-0443322
DOKTERSNACHTDIENST	3469669
OUDERENWERK CENTRUM	2052270
ZORGCENTRUM OP DE LAAN	3751300
MAALTIJDEN HELDENHOEK	2052270
MAATSCHAPPELIJK WERK	2052000
WIJBUS STAP-IN (op werkdagen van 9-10 uur)	352 04 16
I-SHOP	2052467

Vanuit het Kraaiennest

Op 25 september 2018 vond het hoger beroep plaats dat de bewonersorganisatie tegen de Gemeente Den Haag had aangespannen over het ‘verkruimelen’ van het bestemmingsplan wat betreft het toestaan van extra terrassen op het Prins Hendrikplein. Helaas hebben we dit hoger beroep verloren en kunnen (en worden) er extra terrassen - tegen de afspraak in - toegestaan. De Raad van State zegt in haar uitspraak dat, gezien de tijdelijkheid en omkeerbaarheid, de gemeente gebruik mag maken van de ‘kruimelregeling’.

In feite zegt de Raad van State dat mits iets tijdelijk is (niet langer dan 10 jaar) de gemeente altijd mag afwijken van het bestemmingsplan. Dit vind ik een rare gedachte, want ten eerste wordt het bestemmingsplan voor maar een periode van 10 jaar vastgesteld. Maar nog belangrijker: wat is dan tijdelijk en omkeerbaar? De plaatsing van ORAC’s valt daaronder volgens de Raad van

State, je kunt tenslotte de bakken weer uitgraven en de boel weer dichtgooien. De bewoners van het Benoordenhout krijgen nu een dependance van het Haags Montessori Lyceum zonder dat het bestemmingsplan wordt gewijzigd. Waarbij ze (m.i. terecht) vrezen dat bij de vaststelling van het nieuwe bestemmingsplan de schoolbestemming wordt verleend op basis van het feitelijk gebruik.

Je kunt stellen dat het artikel waarop dit gebaseerd is daadwerkelijk bedoeld is voor de noodopvang van een school zoals mooi staat uitgelegd op de volgende site: www.bestemmingsplan.nl onder Bestemmingsplan -Bestemmingsplan en omgevingsvergunning. Maar nu vindt de Raad van State dus dat ook terrasvergunningen daaronder vallen. Dit opent allerlei mogelijkheden voor de gemeente om af te wijken van de bestemmingsplannen, want als de definitie van tijdelijk is dat het niet onom-

keerbaar mag zijn, dan kan bijna alles, want het meeste kan - misschien soms met veel moeite - ongedaan worden gemaakt binnen de ruimtelijke ordening. Daarnaast is het zo, dat voorgenomen is, dat in 2021 de omgevingswet van kracht wordt waarmee de bestemmingsplannen vervangen worden door omgevingsplannen. De kans dat de tijdelijkheidseis in de vorm van niet langer dan tien jaar daarmee komt te vervallen is zeer groot.

Kortom, we zijn overgeleverd aan de grillen van de gemeente en bestemmingsplannen en de afspraken die daar in vastgelegd zijn mogen gewoon eenzijdig door de gemeente worden aangepast. Dan vraagt de overheid zich nog daadwerkelijk af hoe het komt dat de kloof tussen de burger en het openbaar bestuur zo groot is.

Ludo Geukers

**Het bestuur en medewerkers van bewonersorganisatie ZeeheldenKwartier
De Groene Eland, het ZeeheldenFestival en het ZeeheldenNieuws wensen**

VROLIJKE KERSTDAGEN EN EEN VOORSPOEDIG EN GEZOND 2019

Wij verheugen ons op een prettige samenwerking in het nieuwe jaar.

**U bent van harte welkom op onze nieuwjaarsreceptie op woensdag 16 januari
van 17.30 – 20.00 uur in De Heldenhoek, Elandstraat 88a Den Haag.**

Johanna Hård

ZWEEDSE PIRAAT (V) 1789-1851

Vrouwelijke piraten bestonden vroeger óók!
Johanna Hård was een arme boerin en weduwe die leefde op het eilandje Vrångö. Ze smokkelde soms textiel naar Kopenhagen. Met een groepje boerenknechten beraamde ze een overval op zee. Op hun visserschip vroegen ze het Deense schip Frau Mette om schoon drinkwater. Daarna doodden ze de bemanning, plunderden de lading, en lieten het schip stranden. Alle piraten kregen de doodstraf maar Johanna werd vrijgesproken.

ALEIDLAND.NL

Quay wall Prinsessewal: next project for renovation

Everywhere in The Hague, the quays and bridges are being renovated. Last month, the replacement of the quay wall on the Toussaintkade was completed. Still scheduled for renovation are the Hemsterhuisstraat Bridge, the Piet Heinplein and the Noordwal. But first of all the Prinsessewal will be tackled in 2019.

REINOUT BARTH

Many of the quay walls in The Hague have a wooden foundation. In many places, this foundation has been attacked by a bacterium, which might cause a subsidence of the quay walls. Therefore, the quay walls are being replaced and braced throughout The Hague.

In our district, the Veenkade and the Toussaintkade have already been restored. The local residents have fiercely campaigned to save the characteristic trees alongside the canal, but their campaign was unsuccessful. As a salve for their wounded feelings, last month new trees were planted on the Toussaintkade. The last one was recently officially planted by councillor De Mos (see photograph).

The restoration of quay walls and bridges in the whole of The Hague is an extensive project and will take until 2040. For our district, the Prinsessewal is the first one on the planning for the end of 2019. The next one is the Hemsterhuisstraat Bridge in 2020, and in 2021 the opening of the canal under the Piet Heinplein.

Prinsessewal

For the strengthening of the quay at the Prinsessewal, the municipality is doing research to find out whether a new technique can be used. With this technique, the quay will not be excavated from above, but drilled from the side, after which fortification can be applied behind the wall. The question is whether the roots of the trees can survive that. If that is the case and if it appears to be an attainable method, the trees and the pavement on the quay can be left untouched. The municipality expects to have a clear idea about this in the spring of 2019.

Hemsterhuisstraat Bridge

The Hemsterhuisstraat Bridge is the bridge for cyclists and pedestrians; it is a continuation of the Hemsterhuisstraat and connects the Veenkade with the Noordwal. Originally, this national monument was a swing bridge, but the subsidence of an abutment made it impossible to open it, after which the bridge was locked in the 1980s. Therefore, the foundation of this bridge also has to be tackled.

The municipality plans to lift the bridge from the foundations, to be able to renovate the foundations and subsequently put back the bridge. Moreover, the opportunity will be used to raise the foundation by thirty centimetres. In addition, the headroom of the bridge will be thirty centimetres higher and thus equal to all the other bridges on the route through the canals.

However, some of the local residents think that the bridge should not be made higher, but that the swing mechanic should be

restored. It could be a beautiful tourist attraction to open this monumental bridge before the ships can pass through it. D66, SP and the Haagse Stadspartij, amongst others, have argued for that in the city council.

However, that plan was rejected. According to the alderman, it will be too expensive and it is also questionable whether it will enhance the city image, as barriers and traffic lights will be needed for the waiting cyclists.

Piet Heinplein

Meanwhile, the opening of the canal under the Piet Heinplein has taken a long lead-time. The square is actually a concrete slab, which was placed over the canal around 1900 to make it possible, amongst other things, for the tram to run there (see photograph). At the end of 2016, the city council decided that the canal should be opened again. Expectations are that a final decision will follow in 2019 about what the new Piet Heinplein will look like. In 2020, the work will be put out to tender, after which the realization can start in 2021.

The city council has sketched a scenario for the new Piet Heinplein with two new bridges for the Anna Paulownastraat and the Elandstraat with in between an open canal. The quay alongside the canal will partly be constructed lower down, so that there will be room for pavement cafés. But as with the Hemsterhuisstraat Bridge, not everyone is happy with the ideas. Some of the local residents and shopkeepers think that there should be a new possibility to drive by car from the Elandstraat into the Piet Heinstraat. In particular for the shopkeepers and the catering facilities that are situated at the beginning of the Piet Heinstraat, this is a major issue. At the moment, to be able to get there by car, people already have to enter the Kortenaerkade at the Zeestraat, and this is not clear to many of the visitors.

Noordwal

The Noordwal is situated just opposite our district. In mid-November, it was reported that the quay was subsiding. As a matter of urgency, the municipality will place wall clamps there, to make sure that the quay walls will not subside any further. The cycle path alongside the water has temporarily been closed off, but will open again when the reinforcement operation is finished. A new quay wall has also been planned for the Noordwal, but it has been postponed to safeguard the horse chestnuts a little bit longer. With the upcoming, temporary reinforcement the quays will certainly be safe for about five years, according to the municipality.

Kerstmis in Den Haag

*Zie de sneeuw eens dwarrelen op de lanen van de stad
glibber maar voorzichtig en pas op dat je niet valt
Jantje wijst zijn vinger naar het Binnenhof
'Papa kom nou schaatsen, papa neem verlof*

*Kerstmis in Den Haag
ijs op het paleis
sneeuwbal vliegt er naast
dikke vette grijs*

*Drink jezelf warm met een glühwein op de markt
En als je daar dan toch bent koop wanten en een das?
Willem zit te rillen op zijn sokkel en hij wacht
tot de lente terugkomt en de zon weer naar hem lacht*

*Kerstmis in Den Haag
lichtjes op de markt
Erwtensoepp met worst
schaatsen in het park*

*Kerstmis in Den Haag
Sneeuwpop op Het Plein
wortel in z'n neus
oliebol erbij*

*Een ooievaar of reiger staat te hongeren op een been
het water is bevroren en hij komt er niet doorheen
Louis wil gaan wandelen hij heeft z'n jas goed dichtgedaan
z'n wandelstok hangt aan z'n arm zoals een Hagenaar betaamt*

*Kerstmis in Den Haag
mutsen op het Spui
Geel gevlekte sneeuw
honden met een trui*

*Ho ho ho de kerstman zit vast in het verkeer
z'n slee zit volgeladen vliegen lukt niet meer
Kap nah met die ongein, Harry heb het koud
Z'n Glühwein is bevroren en z'n wijf is opgezout*

Kerstmis in Den Haag

Alexander Franken
www.Alexanderen.nl

GEEN STEUN VAN COLLEGE EN GEMEENTERAAD VOOR BOUWPLANNEN VILLA PAULOWNA

Op 21 november heeft de Raadscommissie Ruimte vergaderd over de bouwplannen in de tuin van Villa Paulowna. Wethouder Revis heeft daar aangekondigd dat het college van plan is de aangevraagde bouwvergunning te weigeren. Daarna werd gediscussieerd over mogelijke andere ontwikkelingen die bij het rijksmonument te vreezen zijn. De meerderheid van de raadsleden is tegen iedere vorm van bouwen bij de Villa. Zij zijn gefrustreerd dat de sloopvergunning voor de aanbouw is afgegeven

op grond van een onvolledige voorstelling van zaken, omdat de bouwplannen bij de sloopaanvraag verzwegen zijn. De sloopaanvraag is ook niet langs de Gemeenteraad geleid voor een "verklaring van geen bedenkingen", terwijl dat voor plannen in dit beschermd stadsgezicht van de eerste orde vereist is. Deze salomitactiek en procedurele fouten lijken reden genoeg de sloopvergunning nu in te trekken, maar tot die conclusie moet de gemeente nog komen...

STRAATVERHALEN

Verhalen liggen voor het oprapen, op straat, om de hoek of aan je voeten. In 'Straatverhalen' telkens een korte vertelling over een plek in de buurt.

Zeehel-

PARKING **DE ZEEHELD**

Er is al veel over de parkeergarage geschreven, maar zo prominent als nu is hij niet eerder in het ZeeheldenNieuws in beeld geweest. Het was al een treurige aanblik: zo'n lelijk gebouw, in zo'n heerlijke straat, in wat de leukste wijk van Den Haag wordt genoemd. Het werd nog treuriger toen het gebouw niet meer werd onderhouden en nu, met de tekst EAT THE RICH op de gevel is het treuriger dan treurig, al wordt daar verschillend over gedacht. Sommige mensen vinden dat de gevel daardoor juist is opgeknapt. Voor de graffitikunstenaar die dit erop heeft gezet zal dit inderdaad een niet eenvoudige klus zijn geweest.

In het vroegere verre buitenland zag je dat regelmatig: een straat met schitterende woningen waar een afbraakpand tussen stond. Wij hebben Bouw- en Woningtoezicht, dacht je dan, en die staat dat bij ons niet toe.

Zo'n ongebruikt pand biedt aan sommige mensen de kans om hun huisvuil plompverloren voor de ingang neer te zetten, alsmede de niet meer te vermijden aanhanger van Scooter Cor, of, zoals op de foto te zien is, een aantal vuilcontainers. Jammer dat zo'n pand bepalend wordt voor alles wat er in de directe omgeving zit, zoals de ingang van het hofje, de woonhuizen en de horeca. Maar een beslissing om er iets van te maken zit er vóór de komende feestdagen niet meer in. Voorlopig blijft het nog even het domein van kinderen die zich door de spijlen heen weten te wurmen om in de ruimte daarachter te voetballen en van het ongedierte dat op het vuil afkomt. Prettige feestdagen!

UIT DE VELE INZENDINGEN VAN ONZE PRIJSVRAAG HEEFT DE REDACTIE 'HET ALTERNATIEVE KERSTDINER' VAN ESTHER TE LINDERT UITGEKOZEN.

HET ALTERNATIEVE KERSTDINER

TEKST ESTHER TE LINDERT ILLUSTRATIE HANS VAN DER SPEK

Marjan was Mariah spuugzat. Dat gejeengel over een gelukkige kerst kwam haar de keel uit. Ze had ook meer dan genoeg van geurkaarsen, verlichte kerstmannen die aan de goot hingen en twaalfgangendiners. Vanaf nu deed ze niet meer mee aan dit circus. Een voor een trok ze de keukenkastdeuren open en zette met een klap de spullen op het aanrecht.

Door het raam zag ze dat Diederik zijn auto parkeerde, net voor het kerstdiner terug van zijn zakenreis. Vanuit de gang klonk gestommel, daarna hoorde ze het geklak van zijn schoenen over de eikenhouten vloer.

'Mar, de tafel is nog niet gedekt!' riep hij. Zijn voetstappen naderden de keuken. Vanuit de deuropening keek hij haar verbijsterd aan. 'Je weet toch wel dat Olivier en Jan-Peter zo komen?'

'Leuk dat je er weer bent,' zei ze. 'Help je even?'
'Helpen?' zei hij. 'Ik de kerstboom, jij het diner. Zo doen we het al járen.'

Zo deden ze het inderdaad al dertig jaar. Steevast haalde hij op zes december de kerstboom in huis, drapeerde wat

engelenhaar in de takken en hing een paar ballen in de den. Zij was daarentegen dagenlang bezig met het voorbereiden van het kerstdiner waarvan hij de recepten aan droeg. Pas wanneer ze bijna alle gangen had opgediend en ze in de keuken de laatste hand legde aan het dessert, vroeg hij vanuit de woonkamer 'of hij nog iets kon doen'.

'Wat is dit?' Diederik wees naar de twee blikken met sperziebonen die ze op het aanrecht had gezet, een pot mayonaise, peper en zout, een zak aardappelen, de kipfilet die nog moest ontdooien.

'Een alternatief diner,' zei ze.
'Jij bent toch helemaal niet alternatief.' Hij trok de knoop van zijn stropdas losser. 'Jij bent toch altijd van de chic.'
'Jij bent van de chic, Diederik,' zei ze. 'Maar ik wil eens iets anders.'

'Iets anders?' Hij trok zijn linkerwenkbrauw op.
'Ik heb er geen zin meer in,' zei ze. 'In die amuses op bedjes van bloemblaadjes, in witte thee gemarineerde zeebaars, nogaparfait bestrooid met chocoladepitten.'
'Ik zei nog, maak er niet te veel werk van,' zei hij. 'Kaviaar met meloenballetjes is ook goed. Tong-schar en paling in

een beure blanc-saus met gezouten citroen en gerookte boter. En als dessert panna cotta met choco-rumsaus en gegratineerde tamarillo's. Of zoiets.'

De bel ging. Diederik haastte zich naar de voordeur. In de gang klonken gedempte stemmen. Even later verschenen haar man en zonen in de keuken.

'Jullie moeder begint net met het kerstdiner,' zei Diederik, 'Ze wil alternatief.'

'Alternatief?' zei Peter-Jan. 'Ma is toch chic?'
'Hoeveel gangen is alternatief?' zei Olivier.
'Je hoort het, schat,' zei Diederik. 'Alternatief zit er niet in.'

Haar zoons leunden met hun handen in de zakken tegen de deurpost en de koelkastdeur. Maatpak, handgemaakte Italiaanse schoenen van kalfsleer. Evenbeelden van hun vader.

Ze rukte een keukenla open.
'Hier.' Ze gaf de blikopener aan haar man en knikte naar de blikken met sperziebonen. 'Begin jij maar met het diner.'

Ze liep naar de gang. Diederik dribbelde achter haar aan met de blikopener in zijn hand.
'Maar lieverd,' zei hij. 'Waar ga je heen?'

'Weg,' zei ze.
'Waarnaartoe?' vroeg hij. 'Met wie?'
'Met mezelf.' Ze schoot haar jas aan, pakte haar tas en wikkelde een sjaal om haar hals.

'Alleen?' Hij spreidde zijn armen, en wees naar Olivier en Jan-Peter. 'En wij dan?'

Ze stapte in haar auto en startte de motor, de verwarming blies aangenaam tegen haar scheenbenen.

'Ben je wel voor twaalf uur thuis?' vroeg Diederik.
'Reken er maar niet op,' zei ze.
Met een klap sloeg ze de autodeur achter zich dicht.

Haar zoons stonden met hangende schouders naast hun vader. Kijk ze nu toch, dacht ze, papkindjes waren het geworden. Ze vreesde dat ze hen onvoldoende had voorbereid op het leven. Misschien moest ze hun nog iets meegeven, een tip of goede raad, iets waar ze de rest van hun leven iets aan hadden.

Ze draaide het raampje open.
'Onthoud goed,' zei ze tegen haar zoons, 'dat je kipfilet altijd door en door gaar moet bakken om besmetting met de salmonellabacterie te voorkomen.'

Zonder in de achteruitkijkspiegel te kijken, scheurde ze de straat, de wijk, de stad uit. Zuidwaarts ging ze, naar Antwerpen, Brussel, Parijs, nog verder misschien. Ze draaide aan de knoppen van de radio tot ze 'I won't be home for Christmas' hoorde en brulde luidkeels mee.

ZEEHELD

IN DEZE RUBRIEK WORDT EEN WIJKBEWONER GEPORTRETTEERD

RONNIE

TEKS EN FOTO TOBIAS SMITZ

Wij schrijven het jaar 1958, als in de koude maand februari de stoomboot in Rotterdam aankomt. Nee, niet uit Spanje dit keer, maar uit Indonesië. In dit jaar richt de kleine Ronald Both voor het eerst zijn ogen op Nederland - en zoals het een echte zeeheld betaamt, komt hij van verre en over het water naar ons toe. Hij heeft nog nooit sneeuw gezien... dat heb je immers niet in Soerabaja, zijn geboortestad. Het leek wel poedersuiker, zegt hij.

Dat was lang geleden, en hij is inmiddels echt wel een beetje kou gewend. Na het ontbijt staat hij immers elke dag buiten in een fel gekleurd hesje om de kinderen te helpen met oversteken. Ronald: “in die drie seconden dat het licht op groen is, dan moet je op die kleine fietsjes snel reageren”. En dus begeleidt hij ze naar de overkant, elke dag weer. Zo gaat dat hier: “iedereen is bij elkaar betrokken in deze wijk, ze kijken naar elkaar om”.

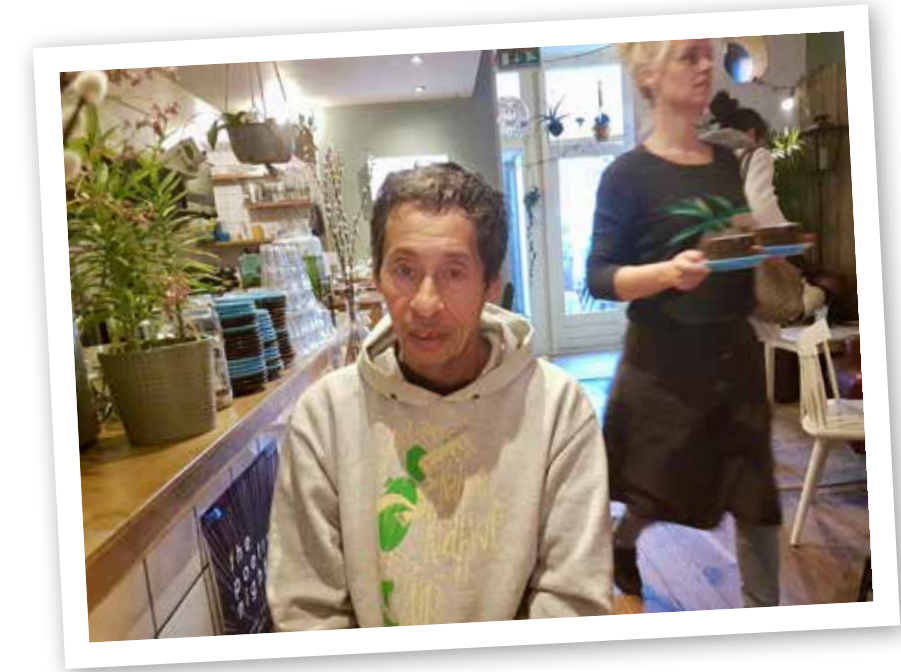
Gezellig dorp

En zo wordt hij op zijn beurt door sommige gezinnen uitgenodigd om op de verjaardag van de kinderen te komen. Dat wordt bijvoorbeeld in de Zeeheldentuin gevierd. In zijn flat heeft hij een poster met allemaal fotootjes van hem in de wijk, geschonken door verschillende ondernemers toen hij 65 jaar werd. Ronald hoort bij deze wijk. Hij is nu 68, maar heeft nog nauwelijks een grijze haar (al zegt hij zelf dat hij thuis in de spiegel wel een peper- en zoutkleur ziet). Hij is fit want hij blijft in beweging; hij loopt de hele dag door, of hij reist op zijn mountainbike door de stad. Hij werkt bij zorgboerderij Pluk! op de Lozerlaan, waar je zelf in de zomer fruit mag komen plukken. Ook vragen ondernemers hem wel eens om een klus te doen: vandaag helpt hij bij Appeltje Eitje; er

moeten wat sleutels bijgemaakt worden in de stad en dat wil hij wel even doen. Zo gaat het al tien jaar. Daarvóór woonde hij in het Om en Bij bij de Hobbemastraat in een woonvorm op maat. Dat werd opgeheven en hoewel hij ook in Moerwijk had kunnen wonen, koos hij voor ‘Op de Laan’ omdat hij centraler wilde wonen. Hij wist toen nog niet dat de wijk zo leuk was, hoewel hij wel verhalen had gehoord dat het daar gezellig zou zijn. Hij had al wel eens geholpen op een jaarmarkt en kende het Zeehelden Festival, dat dan weer wel. Nu woont hij hier met veel plezier, het voelt als een klein dorp, ook al is het midden in een grote stad van meer dan 500.000 mensen.

Welkom aan boord, piraten!

Ronald begroet iedereen vrolijk en hardop als ‘buurman, nachbarn, neighbour, voisin’... hij is niet verlegen en stapt op de mensen af. Meestal reageren ze heel leuk, maar soms vinden mensen hem ‘te aanwezig’: “soms hebben ze geen leuke dag gehad, en daar moet ik ook rekening mee houden ... ik moet mij bedwingen en niet te luidruchtig worden”. Maar meestal gaat het heel gemoedelijk. Op een muurschildering in de Tasmanstraat staan een jongen en een meisje afgebeeld, twee moderne zee-

helden van de wijk. Er komt een ballonnetje uit de mond van het meisje, en Ronald mocht bedenken wat zij zou zeggen. Dat was niet moeilijk: “welkom aan boord, piraten!” zei hij meteen. Daarachter ligt de prachtige Zeeheldentuin, waar vele handen uit de wijk aan het werk zijn geweest om een eiland van rust te creëren. In de Prins Hendrikstraat strijkt hij neer in een van de vele lunchrooms – hij is niet honkvast en gaat overal wel een keer zitten. Maar bij Appeltje Eitje werd hij voor het eerst ‘opgevangen’ en het voelde meteen als thuis. Nog steeds komt hij er regelmatig.

Ot en Sien op de Laan

Thuis bij Huis op de Laan heeft hij iets bijzonders, waar veel wijkbewoners zich niet bewust van zijn: hij beheert een eigen museum. Het thema is Ot en Sien, naar de vooroorlogse kinderverhalen. Het museum bevat allerlei gebruiksvoorwerpen van vroeger die heel herkenbaar zijn voor wie wat ouder is; dingen die niet zo heel lang geleden bij het dagelijks leven hoorden, maar nu een beetje oubollig overkomen. Voor Ronald is dit zijn huiskamer, waar hij zijn hobby's bedrijft. Maar sinds kort komen

er ineens veel mensen langs: er stond een artikel over Ronald en zijn museum in het Algemeen Dagblad, en sindsdien is het een komen en gaan van benieuwde burens.

Respect

Helaas is niet alles altijd even harmonieus, ondanks de gezelligheid in de wijk. Soms zijn er kinderen die hem treiteren en uitdagen. Dat vindt hij lastig, hij is namelijk godsdienstig en bidt juist voor de kinderen op dat zij veilig door het verkeer geloodst worden. Dan benadert hij de kinderen, hij vertelt ze dat hij wel hun opa kon zijn, en of ze een beetje respect kunnen tonen. Zo hoort dat, Ronald is zelf altijd respectvol en integer. De meeste mensen uit de wijk gaan ook respectvol met hem om en erkennen zijn belangrijke rol bij de sfeer en de veiligheid van deze wijk, ons Zeeheldenkwartier! Wij sluiten af met een afspraak: wij gaan naar de zeefdrukkerij van Kees Knaap om alvast een kerstwens in te dienen: een T-shirt waarop staat: “BUURMAN! NEIGHBOUR! NACHBARN! VOISIN!”.

CHATTE JE MEE?

Op donderdagavond 8 november deden ca. 30 bewoners van het Zeeheldenkwartier mee aan een chatsessie over actuele onderwerpen over onze wijk. De gemeente had deze sessie georganiseerd, naar voorbeeld van de wijk Ypenburg.

Zes medewerkers van de gemeente en drie vertegenwoordigers van De Groene Eland keken via een groot scherm mee naar de discussies en de stemmingen.

De gemeente had een tiental stellingen opgesteld, die in de chatgroep werden ingebracht. De eerste vraag was: wat vind je leuk aan de wijk. Meestesteun kreeg: diversiteit. Destellingen gingen voorts over het tekort aan parkeerplaatsen, de tram en de fietsonveiligheid in de Zoutmanstraat, de ZeeheldenDaad, de terrassen op het Prins Hendrikplein etc. etc.

Marc Prins, directeur van stadsdeelcentrum, constateerde met enige instemming, dat ook in deze sessie over vrijwel elk onderwerp het hele bekende scala aan zienswijzen werd gepasseerd. Ook werd gezegd, dat ook dit een kans is voor bewoners om met elkaar en met de gemeente in communicatie te zijn.

Een volgende kans is woensdag 28 november om 19 uur. Dan komt onze stadsdeelwethouder, Bert van Alphen, voor een spreekuur naar de Heldenhoek. Iedereen is welkom. Dan is er echt ruimte voor dialoog.

Laurens Schrijnen

NAAMGEVERS

VAN HET ZEEHELDENKWARTIER

JACOB VAN DER DOES
(1641 – 1680)

VENSTER OP HET VERLEDEN

DOOR RENÉ MORS

Jacob van der Does was een rasechte Hagenaar, hij werd er in 1641 geboren, heeft er zijn hele leven gewoond en gewerkt en is er gestorven. Hij kwam uit een voorname familie. Zijn vader was advocaat en burgemeester van Den Haag. Hij werd onder toezicht van twee van zijn geleerde ooms opgeleid in de klassieke Latijnse studies. Een van die ooms heeft hem ook de liefde voor de dichtkunst bijgebracht. Hij heeft zich ingeschreven voor de rechtenstudie aan de universiteit van Leiden, maar is daarnooit afgestudeerd.

Dat stond overigens zijn benoeming tot advocaat van het Hof van Holland niet in de weg. Toen hij in 1667 voor het eerst trouwde (met Hester Pieterse) bekleedde hij die belangrijke positie al. Dat hij een voornaam man was blijkt ook uit het feit dat hij op het Lange Voorhout woonde. Daar onder meer woonde indertijd de elite van de stad. Ook had hij een buitenverblijf in 's Gravezande, het Wilthof genaamd.

In 1672 werd hij door stadhouder Willem III benoemd tot thesaurier-generaal (hoofd financiën) van 's Gravenhage. Hij zou die post tot aan zijn dood bekleden. Na het overlijden van zijn eerste vrouw in 1675, trouwde hij in 1678 voor de tweede keer, nu met de steenrijke Sara Popta. Dat huwelijk leverde hem een vermogen van drie ton op (nu zo'n 25 miljoen euro).

Zijn juridische en bestuurlijke werkzaamheden hebben niet tot zijn bekendheid geleid. Zijn dichterschap wel. Hoewel hij geen grote productie had en niet erg origineel was, werd de kwaliteit van zijn werk over het algemeen hoog aangeslagen. Zijn belangrijkste en meest beroemde werk is 's Graven-Hage, met de voornaemste plaetsen en vermaecklijckheden'. Hierin beschrijft Van der Does in dichtvorm het Den Haag van zijn tijd. Hij verhaalt in voor die tijd makkelijk toegankelijke taal en in detail wat hij in de stad ziet en de lezer krijgt daardoor een goed beeld van het leven in het 17e-eeuwse Den Haag.

Het gedicht:

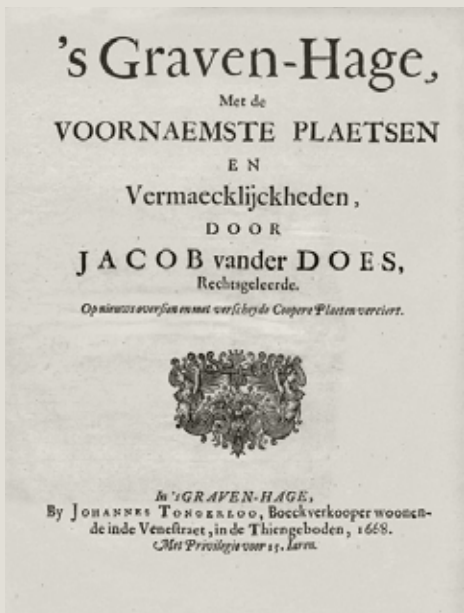
“Toont Stadhuis en Hofpaleis,
Vyver en Voorhout vol levens,
Kneuterdijk en Princegracht,
Plaets en Plein en Markt, al tevens
Vol van schoonheit, schat en pracht”.

Van der Does vertelt onder meer dat 's middags de mama's met hun “opgepronkte” dochters in sierlijke koetsen rondrijden om een geschikte huwelijkskandidaat op te doen. En hij vertelt over de fraaie Prinsegracht waar “nog vele bouwpercelen beschikbaar zijn”. Hij beschrijft de markt rondom de Sint Jacobskerk waar appels, peren en vis aan de man worden gebracht. Hij heeft het over de welbespraakte visvrouw Nies die haar concurrente Neel Davits en andere verkopers probeert te overtroeven om haar verse waar aan de man te brengen. En over het Spui schrijft hij:

“k En sal u niet langhs heel het Speuy heen sleepen.
Want tot het eynde toe soo leyt het meest vol schepen.
Die op gesette tijdt elck naer een Plaets of Stad
Afvaren, of 'er volck, of vracht, of bootschap hadt.”

Het gedicht heeft grote historische waarde van wege het gedetailleerde beeld van het leven in het Den Haag van de Gouden Eeuw.

Jacob van der Does overleed in 1680 op 39-jarige leeftijd en ligt begraven in de Grote Kerk.

TEKST JOACHIM KOOT FOTO WYBE VAN DE KUIJNDER

IN DE KOMBUIS

De kombuis is een scheepskeuken. In deze rubriek maken we een keuze uit de vele restaurants die het ZeeheldenKwartier rijk is en beschrijven wij de passie van de koks.

Als je aan de Griekse keuken denkt, denk je aan souvlaki, gyros en moussaka. Best lekker, maar het heeft niks te maken met de dagelijkse kost van de gemiddelde Griek. Dat beweert althans Katerina, de eigenaresse van een nieuw Grieks restaurant in de Piet Heinstraat. Samen met haar man Costas, opende ze begin oktober van dit jaar Menny's Kitchen, vernoemd naar Costas' moeder. Ze willen het échte Griekse eten naar Nederland brengen, de dagelijkse maaltijden die de mensen daar met hun gezin en vrienden nuttigen.

Het echtpaar reisde al jaren tijdens vakanties door Europa. Langzamerhand ontstond bij hen het idee om ergens in Europa authentieke Griekse producten te gaan verkopen, in een soort van buurtsuper. Dit idee groeide uit tot de droom om een huiselijk restaurant te beginnen. En het zou in Nederland gebeuren, want die cultuur beviel ze goed en de zee was dichtbij. Ruim een jaar geleden begonnen ze daarom een cateringbedrijf vanuit hun huis in het Bezuidenhout, wat uitstekend liep. Maar het gevoel om gasten in een ongedwongen sfeer te kunnen ontvangen, ontbrak nog. Hier is inmiddels aan voldaan sinds de opening van Menny's Kitchen in het ZeeheldenKwartier!

Het restaurant is in stijl ingericht als een gezellige eetkamer. Goed verzorgd en smaakvol, maar ook open en ongedwongen. De Engelssprekende Katerina noemt zichzelf geen chef, maar cook, waaruit haar ambitie spreekt om Grieks te koken voor elke dag. Op de kaart staan gerechten met veel verse groenten, Griekse kazen, peulvruchten en een beetje vlees of vis. Zo kun je bijvoorbeeld dolmadakia (gevulde wijnbladeren) en taramosalata (gezouten kuit van kabeljauw) eten als mezedes: kleine hapjes die je bestelt als je gezellig met vrienden ouzo of raki aan het drinken bent. Voor de grotere trek staan gerechten als imam (gebakken aubergines met feta) en de klassieke moussaka op de kaart. Verder kun je kiezen uit een aantal belegde broodjes, hartige taarten en zoete nagerechten. Veel van de gerechten zijn vegetarisch of zelfs veganistisch: de Griekse keuken is zo veel meer dan mixed grill, benadrukt Katerina. En doordat ze heerlijke verse ingrediënten, olijfolie en kruiden gebruikt, mis je écht niks!

Ontdek de authentieke Griekse keuken onder het genot van een glas ouzo, raki of Griekse wijn bij Menny's Kitchen. De prijzen zijn toegankelijk: de meeste mezedes kosten circa vijf euro en het merendeel van de hoofdgerechten is nog geen tientje. Open voor lunch en diner op alle dagen van de week, behalve op maandag. Eet jij vanavond Grieks?

Menny's Kitchen
Piet Heinstraat 66
2518 CK Den Haag
0611 503 903

Maandag: Gesloten
Dinsdag t/m vrijdag: 12:00 tot 22:00 uur
Zaterdag & zondag: 10:00 tot 22:00 uur

LOCAL HEROES

SERIE PORTTRETTEN VAN LOKALE ONDERNEMERS DIE NAAST HUN
COMMERCIELE ACTIVITEITEN OOK OP EEN ANDERE MANIER EEN WAARDEVOLLE
BIJDRAGE LEVEREN AAN DE BUURT.

VAN 1 NAAR 10 KEER ‘BLOEIEND’

De bloemenwinkel bij Albert Heijn

TEKST EN FOTO [MARCELLA MALTHA](#)

Bij Konmar tot 2006

Op de plek waar nu Albert Heijn is, startte de zwager van Gerda in 1978 de Konmar. Hij vroeg aan Stefan, de man van Gerda, die bij een rozenkwekerij werkte, of deze interesse had om een speciaalzaak in bloemen op te zetten. Gerda en haar man hadden er wel oren naar en zo startte het echtpaar hun bloemenwinkel. Zoals oudere bewoners zich nog wel kunnen herinneren was er binnen de Konmar een laantje met speciaalzaken met o.a. kaas, noten en vis. Door de aanpak van Gerda, met veel aandacht voor de klanten, draaide de zaak direct een goede omzet en werd het echt de buurtbloemenwinkel. Het waren niet alleen buurtbewoners, die hun wekelijkse bloemetje kwamen halen want ook van buiten de wijk trok de voor die tijd zeer geavanceerde supermarkt veel klandizie.

Albert Heijn

In 2006 werd Konmar overgenomen door Albert Heijn. Aan ‘Bloeiend’ werd ruimte geboden om de bloemenwinkel voort te zetten. Stefan, die na het overlijden van zijn vader een nog prominentere plek uitmaakte in de onderneming, koos ervoor samen met zijn moeder om de winkel naar buiten te brengen. Zo konden ze ook hun eigen openingstijden bepalen. De samenwerking

met Albert Heijn, die in zijn assortiment ook bloemen voert, is altijd goed geweest.

Nieuwe winkel na verbouwing AH

Dit leidde ertoe dat, toen Albert Heijn dit jaar ging verbouwen, ‘Bloeiend’ voor een derde keer een plaats kreeg aangeboden. Echter door vertraging met de bouwvergunning liep de bouw van de nieuwe bloemenwinkel op het parkeerterrein flink uit. Op een gegeven moment was de zaak zelfs helemaal weg. Het spijt Stefan en zijn moeder dat zij hun klanten daarover niet hebben kunnen informeren. Gelukkig hebben deze hun weg weer gevonden en kan Gerda, het gezicht van de zaak, haar klanten weer gastvrij ontvangen met een luisterend oor. Ook uw verslaggever heeft dat ervaren. Haar man met Slavische tongval kocht bij Gerda altijd bloemen voor haar. Zijn bestelling klonk als “geile tulpen of geile rozen”, hetgeen voor de nodige hilariteit zorgde. Op een gegeven moment vroeg Gerda haar waar haar leukeman was gebleven. Ze kregen beide tranen in de ogen toen zij vertelde dat hij was overleden. Gerda wilde niet dat er voor het bosje tulpen werd betaald. Dat maakt een winkel speciaal, dat zorgt voor een warm gevoel. Nog steeds geeft Gerda kinderen van klanten een bloem mee en is er voor viervoeters

een hondenkoekje. Stefan behartigt de inkoop en organisatie met veel succes. Er zijn intussen al 10 Bloeiend winkels van Gouda tot Delft met een breed assortiment en een goed geprijsd. Een familiebedrijf op weg naar een concern, met nog steeds die persoonlijke aandacht voor elke grote of kleine klant.

Gerda en Stefan vinden dat het Zeeheldenkwartier is veranderd. In de wijk wonen nu veel nationaliteiten. De integratie van de verschillende bewonersgroepen verloopt goed en men voelt zich veilig. De sociale mix wordt door Gerda en Stefan als een prettige werkomgeving ervaren. En volgens de PR slogan houden bloemen van mensen, maar in hun ervaring is het ook andersom.

VOLHOUDBARE ZEEHELDEN

VOLHOUDBAAR IS HET ZUID-AFRIKAANSE WOORD VOOR DUURZAAM. IN DEZE RUBRIEK WORDEN DE ACTIVITEITEN BESPROKEN VAN DE WERKGROEP ‘VOLHOUDBARE ZEEHELDEN’ DIE STREEFT NAAR EEN GOEDE EN MILIEUVRIENDELIJKE LEEFOMGEVING.

Duurzaam in december

TEKST EN FOTO'S [MARIEKE OP HET STRAND](#)

De maand december is de feest- en uitgaansmaand bij uitstek. Maar hoe doe je dat duurzaam in het Zeeheldenkwartier? Deze keer tips voor een lekkere en duurzame uitdaging in december. Er zijn verschillende manieren om duurzaam uit te gaan:

Duurzaam beheer van gebouw en mensen

Dat is het duurzame Zeeheldentheater (Trompstraat 342). Het is dé plek voor theatervoorstellingen, concerten, workshops, yoga en dansen. Het heeft allerlei technische snufjes zoals led-verlichting, een eko-grasdak en warmte-terugwininstallaties. Bovendien stimuleren ze een diverse samenstelling van medewerkers en vrijwilligers, afkomstig uit alle lagen van de bevolking. En ze programmeren graag voorstellingen vanuit de wijk en stad.

Gebruik van biologisch en/of lokaal voedsel

Een selectie van eetgelegenheden die zoveel mogelijk biologisch en/of lokaal voedsel, fair trade producten en bij-

voorbeeld duurzaam gevangen vis gebruiken, zijn:

- Bagels & Beans** Plaats 21-23,
- Blossom** Anna Paulownastraat 70c,
- Karsten & Kuiper** Van Diemenstraat 132, **Feeling Good Juices** Prins Hendrikstraat 137
- Pim Coffee Sandwiches & Vintage** Prins Hendrikstraat 113.

Een vleesvrije menukaart met ook veel biologisch voedsel

Vlees heeft een grote milieubelasting. Het geeft veel mest en een hoge CO2 uitstoot. Het produceren van vlees vraagt veel water en grondstoffen, met name voor het veevoer. Minder vlees eten helpt daarom al enorm en dat kan ook als je uit eten gaat. **Hummus** Prins Hendrikstraat 60; met Midden-Oosters streetfood. Op het menu staan bijvoorbeeld veggie shoarma, smeuge baba ganoush, maar ook zoetigheden zoals baklava en taarten. **Hagedis** Waldeck Pyrmontkade 116; biologisch, vegetarisch en ook veganistisch restaurant. Ze gebruiken veel lokale producten. Take away is mogelijk, neem dan eigen bakjes mee. **Hortus** Anna Paulownaplein 3; gastronomisch, vegetarisch en ook veganistisch restaurant.

Tegengaan van voedselverspilling

Uit eten geweest en er is voedsel over? Vraag om een doggybag. Dat is twee keer genieten van een heerlijke maaltijd. Zo wordt een doggybag een compliment aan de chef. Laten we de ondernemers in het Zeeheldenkwartier helpen en er gewoon om vragen. Een mooi voorbeeld is het Perzische restaurant Taste of Persia Piet Heinstraat 8, waar de medewerkers aan de klanten vragen of ze het overgebleven eten mee naar huis willen nemen. Heb je geen zin om zelf te koken, maar wil je wel het gevoel van ‘uit eten’? Download de app Too Good To Go. Check welk restaurant of eetcafé in de buurt iets over heeft en bestel dat met véél korting! Ondernemers hoeven zo aan het eind van de dag geen voedsel weg te gooien.

Duurzaam uitgaan? Hartstikke hip en win-win. Ik zeg: gewoon doen. Ik ben benieuwd wat jij gaat uitproberen. Heb jij nog andere leuke fijne pareltjes ontdekt, laat ze ons vooral weten. Wie weet ontmoeten we elkaar daar een keer.

DENK MEE OVER KUNST OP HET PRINS HENDRIKPLEIN!

Ik ben Alina Boehm en studeer aan de Koninklijke Akademie voor Beeldende Kunst in Den Haag. Ik ben aan het afstuderen over hoe kunst op pleinen de sociale cohesie kan versterken. Wil je mij helpen met mijn onderzoek? Vul dan de enquête in op mijn website: tinyurl.com/ybhf9dvr

Dat lijkt lastig, maar dat is het niet, zeker omdat je me er erg mee helpt.

Hartelijke dank,
Alina

My name is Alina Boehm, I am a design student at the Royal Academy of Art in The Hague. I am currently writing my graduation thesis on how public art can be added to public squares to emphasize social connectedness between people.

I strongly believe, that when designing something for public squares it is essential to design for and with the people who use it.

Therefore, I would highly appreciate to get your help on collecting some information about what the people of the ZeeheldenKwartier think about the Prins Hendrikplein.

I made a questionnaire that I would love to be able to share within the ZeeheldenKwartier community. Please find the link attached: tinyurl.com/ybhf9dvr The questionnaire is both in English and in Dutch.

Looking forward to hear from you,
Best regards,
Alina

Vervolgoproep voor ideeën over de fietsveiligheid op de Zoutmanstraat

In de vorige editie van ZeeheldenNieuws deed Marieke van Doorn, buurtbewoner en sinds maart jl. gemeenteraadslid, een oproep voor uw ideeën om de Zoutmanstraat fietsveiliger te maken. Al 20 Zeehelden stuurden hun idee in. Dat is mooi, want deze straat blijft smal en druk. Veel Zeehelden hebben zelf een valpartij op de fiets meegemaakt en iedereen kent wel iemand die gevallen is. Hoe kunnen we de ruimte van gevel tot gevel optimaal gebruiken?

De meeste meedenkers pleiten voor een tramspoor door de Zoutmanstraat waar trams elkaar passeren op het Prins Hendrikplein, middels sporen die dichter tegen elkaar aanliggen of zelfs maar één spoor, om zodoende meer ruimte voor de fiets te creëren. Maar ook de optie om tram 16 via de Elandstraat naar de Waldeck Pyrmontkade te laten rijden is een paar keer geopperd. Verder wordt gedacht aan het weghalen van parkeerplekken aan één of beide zijden van de Zoutmanstraat, om daarmee ruimte voor de fiets te scheppen. Maar de parkeerdruk in de wijk is erg hoog, dus eventueel weggehaalde parkeerplekken dienen wel te worden gecompenseerd elders in de wijk, mocht voor deze optie worden gekozen. Een suggestie was ook trambestuurders te betrekken bij het maken van plannen voor

de Zoutmanstraat. Meerdere meedenkers vragen om brede stoepen, vrij-liggende fietspaden en een verlaging van de maximum snelheid naar 30 km/uur.

Uw ideeën zijn nog steeds van harte welkom op marieke.vandoorn@denhaag.nl en worden voorgelegd aan de Wethouder Mobiliteit en andere betrokkenen op het Stadhuis.

De Groene Eland is voornemens met de ondernemers en bewoners begin volgend jaar een bijeenkomst te organiseren over de herinrichting van de Zoutmanstraat, dus houd het ZeeheldenNieuws in de gaten!

KIND VAN DE WIJK

IN DEZE RUBRIEK WORDT EEN KIND VAN DE WIJK GEPORTRETTEERD

MANEL

ELS KRUIK

Ik ben Manel. Mijn naam betekent Hoop.

Ik ben 8 jaar en zit in groep vijf van de Max Velthuischool in de Da Costastraat.

Ik heb twee broertjes, Soufian van 5 en Yassin van 3 jaar.

Met mijn ouders wonen we in een driekamerflat aan de Veenkade.

Ik ben vaak op het Jennyplantsoen aan het spelen want daar kijken wij op uit.

Wat vind ik leuk?

Heel veel: judo en kinderclub bij Zebra, zwemmen, i-padspelletjes en buitenspe-len...

Soufian, mijn broertje, doet spelletjes bij judo, maar wij moeten "120" doen.

Dat is tackelen met je voet en met je handen de kragen en mouwen vastpakken en dan iemand met je lijf op de grond krijgen. Best wel moeilijk is dat.

Bij de kinderclub van de Heldenhoek kun je elk woensdagmiddag leuk knutselen. Mijters voor Sinterklaas, Kerstspullen of dierenkleien en verven.

Bij het zwemmen in de Waterthor zit ik in bad-

je drie en daar doen we radslagen, koprol-len en handstand achteruit. Soufian zit daar ook op, maar die doet de handstand vooruit!

Onze school:

Het leukste vak vind ik Wereld. Je leert dan over de wereld. Over rijke landen en arme. We gaan nu bv. geld inzamelen voor kinderen in arme landen in Afrika en Azië.

Ik kan goed lezen, taal en rekenen. Schrijven kan ik niet zo mooi, beter op lijntjes.

Ik heb vier schoolvriendinnen en binnenkort gaan we naar het Van Kinderenmuseum op de Waldeck Pyrmontkade. Dat lijkt me leuk, maar

het lijkt me nog leuker om juffrouw te zijn, want je krijgt heel veel taart!

Hoe zie ik de toekomst?

Met Kerst gaan we naar een groter huis, daar krijg ik een eigen kamer en ga ik als vlogger mijn eigen challenge-tube openen. Mijn broertje doet mee met de challenges die ik verzin...

Ik blijf op mijn eigen school en spelen op het Jennyplantsoen, maar met zoveel kinderen zouden er meer schommels en andere speelmaterialen moeten zijn. Het is echt weinig.

En later wil ik veel weten van de mens en dokter worden, net als mijn moeder.

WANDSCHILDERING ZEEHELDENTUIN VOLTOOID

» Buurtgenoot Hans van der Spek is een begenadigd illustrator. Behalve dat hij zijn hele leven in diverse stijlen heeft geïllustreerd, lijkt het of hij zich de laatste jaren meer en meer toelegt op het schilderen van grote vlakken. Hij heeft het ontwerp van de wand-schildering van Abel Tasman in de Tasmanstraat gemaakt, maar de

BUURTSTALLING

» Zo heb je een fiets en zo heb je niets: ooit een reclameslogan voor een fietsverzekering. Maar niet alleen het verlies door diefstal is voor menige eigenaar een punt van zorg. Het is ook prettig om de fiets ergens veilig en droog te kunnen stallen, zonder dat het een chaos van vele geparkeerde fietsen voor de deur wordt.

Niet iedereen beschikt over een berging, maar een buurtstalling kan dan een oplossing bieden. In de Prins Hendrikstraat en de Van Kinsbergenstraat zijn er al buurtstallingen gerealiseerd. In een buurtfietsenstalling kunnen bewoners tegen een maandelijkse vergoeding hun fiets veilig en droog stallen. De gemeente Den Haag kent een subsidieregeling voor buurtfietsenstalling. Die subsidie is vooral bedoeld voor fietsenrekken, verlichting en een goede toegangsdeur met een veilig (elektronisch) slot. Heeft uzelf een geschikte locatie, zoals een leegstaand winkelpand, schuur of garage. Of kent u een locatie die u kunt huren? Dan kunt u een buurtfietsenstalling beginnen. De voorwaarden om van deze subsidie gebruik te maken staan uitgebreid beschreven in de officiële tekst van de subsidieregeling buurtstallingen Den Haag 2015 (RIS281753). U kunt de aanvraag online regelen. Natuurlijk moet u wel achteraf verantwoorden hoe het geld - de subsidie - is besteed. Wees er snel bij, want aan het einde van het jaar kan deze regeling mogelijk vervallen. Wilt u graag hulp bij de aanvraag? Dan kan de Haagse afdeling van de fietsersbond u ondersteunen. U kunt contact opnemen via haagseregio@fietsersbond.nl

VOUWFIETSEN

» Je hebt ze in alle maten en soorten.

ILLUSTRATIES ALEID LANDEWEERD

» Aleid, de illustrator van het afgelopen jaar, heeft mooi ingelijste risoprints (een soort zeefdruk), gemaakt van haar vrouwelijke piraten. Ze zijn te koop voor € 65,- per stuk. De hele serie is vanaf begin volgend jaar te zien in De Heldenhoek. Maar als u ze al eerder wilt hebben voor onder de kerstboom is een mailtje naar info@zeeheldennieuws.nl voldoende voor een reservering.

EUWSFLITSEN

uitvoering heeft hij voor het grootste deel uitbesteed. Deze wand-schildering in de Zeeheldentuin is volledig van zijn hand. Het zijn er eigenlijk vier. De sfeer van de illustratie van een piratenschip is vrolijk en speels en past perfect bij de Zeeheldentuin. De schilderijen die Hans in zijn atelier maakt zijn van een andere soort en toon.

Dat gaat over planeten, Inca's en 'waren de goden kosmonauten'. Ook mooi en prachtig. Wij hopen dat Hans' prachtige kunstwerken op nog meer plekken het ZeeheldenKwartier zullen gaan sieren en wat mij betreft mogen dat ook kopieën zijn van de schilderijen die hij in zijn atelier op de Prins Hendrikstraat nummer 86 maakt.

H.W. MESDAG (1831-1915), NA DE STORM VAN 1894, 1896, OLIEVERF OP DOEK, 138 X 178 CM, COLLECTIE PANORAMA MESDAG

STORM IN PANORAMA MESDAG

» Panorama Mesdag is de aangewezen plek om het thema storm in de negentiende-eeuwse schilderkunst tentoon te stellen. Niet alleen omdat het sleutelwerk van Mesdags Na de storm van 1894 zich in de collectie bevindt, maar ook omdat Mesdag het oude Scheveningen van vóór deze desastreuze storm op indrukwekkende wijze in het Panorama heeft afgebeeld. De storm van 1894 raakte Mesdag persoonlijk; hij beseftte dat zijn geliefde Scheveningen nooit meer hetzelfde zou zijn. Zijn schilderijen van de storm staan symbool voor deze verandering. De tentoonstelling 'STORM' is te zien van 18 november 2018 tot en met 3 maart 2019.

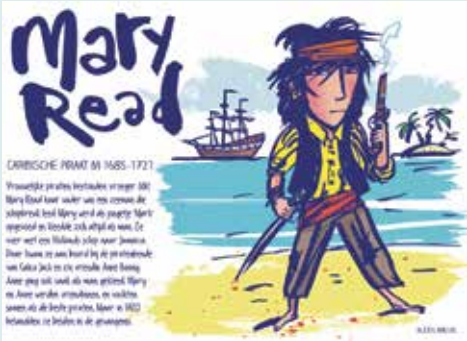
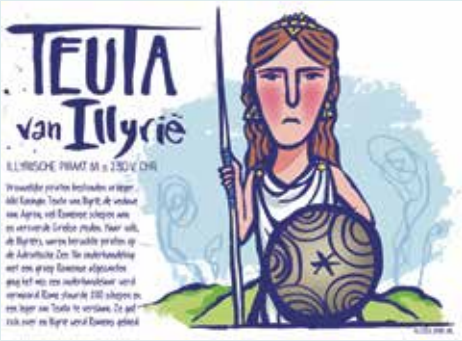
RODA, POSTAGENTSCHAP, BOEKHANDEL EN KANTOORBOEKHANDEL

» Hoera. Er is weer een postagentschap in het ZeeheldenKwartier op de Piet Heinstraat nummer 116. Succes! Maar niet alleen dat. Het is ook een boekwinkel, een kantoorboekhandel en een winkel waar je cadeautjes kunt kopen. En mocht je een extra exemplaar van het ZeeheldenNieuws willen hebben, dan ligt dat buiten in de krantenstandaard.

Het formaat is A3: 29,7 cm x 42 cm, gedrukt met een fluorkleur op 200 grs biotop papier, ingelijst in een houten lijst. Oplage: 25 stuks per print.
Prijs: € 65,- incl. lijst en incl. btw.
(korting als je er meer wilt hebben: 3 voor € 180,- en de complete serie van 7 rebelse zeeheldinnen kost € 400,-)

De serie gaat op reis langs 7 locaties in het ZeeheldenKwartier, je kan ze misschien tegenkomen in een buurthuis, een school, interieurwinkel, of een restaurant.
De volgende jaargang zal Kizzy Weber de illustraties gaan verzorgen. Na de vrouwelijke piraten krijgen we het komende jaar illustraties van zeegodinnen.

GroenLinks: maak betrokkenheid omgeving bij bouwplannen verplicht

GroenLinks Den Haag heeft met verbazing vernomen dat het Zeeheldentheater en andere omwonenden nauwelijks betrokken zijn bij de bouwplannen van een nieuw schoolgebouw aan de Van der Spiegelstraat. Uit signalen van de directie van het theater blijkt dat het al in aanbouw genomen schoolgebouw het theater structurele bouwkundige problemen oplevert. Ook dreigt het theater op te draaien voor extra kosten omdat hun nooduitgang nu niet meer bruikbaar is.

De nieuwe school staat zo dicht op het theater dat de achterkant niet goed kan worden onderhouden en de nooduitgang kan zonder dure aanpassingen niet meer worden gebruikt. Raadslid Mariëlle Vavier: “We moeten beter zorgen voor de parels van onze stad. Dat betekent dat die parels ook onderhouden moeten kunnen worden. Daarnaast kan het niet zo zijn dat het theater buiten hun schuld dreigt te moeten opdraaien voor de kosten om de nooduitgang te veranderen. Dit had voorkomen kunnen worden”.

GroenLinks vindt het belangrijk dat er genoeg goede schoolgebouwen zijn. Maar bouwplannen hiervoor moeten in overleg met de omgeving worden opgesteld. “Dit soort nieuwbouwplannen heeft per definitie een impact op de directe omgeving,

zeker in verdichte wijken als het ZeeheldenKwartier.”, aldus Vavier. “Juist daarom is het belangrijk om je burens op tijd bij je plannen te betrekken. Dat maakt je plannen vooral beter. Nu zitten de omliggende pandeigenaren met de gebakken peren en verdwijnt ook nog eens het draagvlak voor de school.”

GroenLinks vraagt het college om te onderzoeken of het betrekken van de omgeving een verplichte stap kan worden in de procedures voor omgevingsvergunningen. Vavier: “Elders in de stad oefenen we al met nieuwe regels van de op handen zijnde Omgevingswet. Die wet zorgt voor minder regels en meer ruimte voor initiatiefnemers. Dat kan alleen als we borgen dat de omgeving goed wordt betrokken bij de plannen en niet wordt gedupeerd”.

ELANDVERGADERING

TERUGBLIK OP DE ACTIVITEITEN VAN DE GROENE ELAND IN 2018

OP DE JAARLIJKSE ELANDVERGADERING, OP 12 NOVEMBER 2018 IN DE HELDENHOEK, LEGT HET BESTUUR (DAGVOORZITTER LUDO GEUKERS) VAN BEWONERSORGANISATIE ‘DE GROENE ELAND’ VERANTWOORDING AF OVER DE FINANCIËN EN DE ACTIVITEITEN DIE ZE IN HET AFGELOPEN JAAR HEEFT ONDERNOMEN EN/OF ONDERSTEUND.

Sinterklaasintocht

De afgelopen jaren hebben de BIZZ en De Groene Eland de Sinterklaasintocht in de wijk samen gefinancierd. Zo ook in 2018. De Sinterklaasintocht vond dit jaar plaats op zaterdag 17 november.

Politiek debat

Het jaarlijkse Politiek debat is dit jaar op 21 februari gehouden, vóór de gemeenteraadsverkiezingen in maart. Mede daardoor was het een drukbezochte bijeenkomst.

4-mei herdenking bij het Roma- en Sintimonument

Sinds 2016 ondersteunt De Groene Eland de 4-mei herdenking op het Vondelpleintje door passende zigeunermuziek bij de herdenking te financieren.

Pilot wijkbudget/ZeeheldEnDaad 2017

In 2018 is het project afgerond. De financiële en inhoudelijke verantwoording is naar de gemeente gegaan. Er zijn door de bewoners 120 ideeën ingediend, acht ideeën gekozen, waarvan er zeven zijn uitgevoerd. Eén idee is afgefallen. Het project is geëvalueerd door een door de gemeente ingehuurd bureau. Daarvan is nog geen terugkoppeling geweest. De Groene Eland houdt zich beschikbaar voor een tweede ronde wijkbudget. De organisatoren hebben geleerd van de vorige keer en hopen op minder tijdsdruk dan de eerste keer.

Samenwerking met derden

De Groene Eland overlegt regelmatig met de BIZZ (Bedrijfsinvesteringszone ZeeheldenKwartier/ ondernemersvereniging winkelstraten) om ervoor te zorgen dat de bewonersorganisatie en de ondernemersvereniging elkaar ondersteunen.

De Groene Eland doet mee aan het Uitvoeringsoverleg (Uvo), een overleg met gemeente, Zebra Welzijn, wijkagenten en handhavers om te bespreken hoe je de wijk schoon, heel en veilig kunt houden.

Tenslotte heeft De Groene Eland twee keer per jaar formeel en tussendoor zeer geregeld informeel overleg met de gemeente.

Werkgroep leefbaarheid en verkeer (L&V)

Inloopavond: Op 30 januari 2018 organiseerde de werkgroep een inloopavond voor bewoners. De avond leverde een lijstje met ideeën en speerpunten op waaronder: de veiligheid van fietsers in de Zoutmanstraat, de parkeerdruk en overlast van geparkeerde fietsen. Dit is onder anderen gedeeld met Robert van Asten, de nieuwe wethouder van Verkeer. De Groene Eland hoopt hier met de wethouder verder actie in te kunnen nemen.

Nieuwe Omgevingswet: Hélène Lemoine, lid van de werkgroep L&V, heeft in april samen met de Haagse Mug vier workshops georganiseerd over de nieuwe Omgevingswet die in 2021 van kracht wordt. Het waren interessante bijeenkomsten over een onderwerp waar bewoners alert op moeten zijn. Burgerparticipatie maakt deel uit van de nieuwe wet, maar

DE SNEEUW KONINGIN

26 DEC > 4 JAN
Voor iedereen vanaf 5 jaar

THEATER AAN HET SPUI
0900 3456789

RABARBER.NET
Seizoen > 1819

Den Haag

Den Haag

Uw gevel gratis graffitivrij

Ongewenste graffiti ontsiert uw huis en de straat ziet er rommelig uit. De gemeente laat het gratis verwijderen. U hoeft het alleen maar te melden. Hoe eerder u het meldt, hoe kleiner de kans dat er meer graffiti bij komt!

Meld graffiti
Kijk op de website voor de voorwaarden of neem contact op met Meldpunt Graffiti: meldpuntgraffiti@denhaag.nl of 14070.

Buitengewoon schoon!
Samen maken we van onze stad een aangename, veilige en schone plek om in te wonen, werken en leven.

www.denhaag.nl/graffiti

DPZ 2016

dit heeft (nog) niet zoveel status. De Omgevingswet voorziet wel een meer holistische visie, er wordt meer gekeken naar het geheel rondom een project. Wat niet wegneemt dat B&W altijd nog iets anders kunnen beslissen en de mening van de burger kunnen overrulen. De Groene Eland houdt de ontwikkelingen in de gaten en probeert manieren te vinden om in samenwerking met de gemeente voorop te lopen bij de ontwikkelingen, bijvoorbeeld door mee te doen aan pilots. Hélène waarschuwt dat we hier wel eerst handen en voeten aan moet geven, anders gebeurt er niets. Burgerparticipatie moet een zekere status hebben wil de burger er iets aan hebben.

Henk Boenders, lid van de werkgroep L&V, vraagt waarom de bewonersorganisatie dit niet samen met het Landelijk Platform van Bewonersorganisaties (LSA) oppakt. Het LSA probeert manieren te ontwikkelen voor effectieve burgerparticipatie. De gemeente heeft ook haar eigen belangen, het LSA is er alleen voor de bewoners. De conclusie is dat het LSA een toegevoegde waarde kan zijn.

Woningsplitsing/verdichting van de wijk en nieuwbouwplannen.

De Groene Eland ziet dit als een groot probleem in het toch al dichtbebouwde ZeeheldenKwartier. Momenteel loopt er een vergunningaanvraag voor Trompstraat 3-5c om het kantoorgebouw te verbouwen tot 71 appartementen. Voor het kantoorgebouw Van de Spiegelstraat 19 is een dergelijk plan in de maak. Er wordt veel verdicht en niet altijd op een wijze die de bewonersorganisatie wenselijk vindt. De werkgroep L&V ondersteunt omwonenden waar mogelijk bij het maken van bezwaar.

Een bewoonster signaleert dat er overal in de wijk panden worden gesplitst. Er komt geen eind aan. De voorzitter zegt dat de gemeente ervan uitgaat dat Den Haag de komende jaren enorm groeit, dus zijn er woningen nodig, maar elke woning die erbij komt, zorgt voor meer verdichting. Henk Boenders heeft berekend dat er in 2017 ruim 200 woningen zijn bijgekomen in de wijk. Bewoners kunnen momenteel niet meer doen dan steeds weer bezwaar maken, net zolang tot er de Leefbaarheidstoets kan worden gebruikt.

De bewoonster weet dat de bezwaarprocedure ingewikkeld is voor de burger, omdat de burger niet alle stukken mag inzien.

Henk Boenders antwoordt dat de gemeente inmiddels de stukken geanonimiseerd opstuurt. Het ziet ernaar uit dat de bewoners nu wel vroegtijdig worden geïnformeerd over de plannen voor het kantoor op de hoek van de Van de Spiegelstraat/Van Speijkstraat.

De voorzitter beaamt dat het lastig is om bezwaar te maken. De projectontwikkelaar heeft al in een vroeg stadium contact met de gemeente als hij zijn plannen laat zien. De gemeente en de ontwikkelaar zijn zodoende allang in overleg voordat er aanvragen worden gepubliceerd waar de burger op kan reageren. Het is ook moeilijk voor de burger om te gehoord te worden. Als bv. een bewoner van de Trompstraat bezwaar maakt tegen 71 extra woningen in de straat omdat dit te veel druk op de openbare ruimte zal leggen, vindt de gemeente dat hij dit niet hard kan maken. Het zou winst zijn als de bewoner er in een eerder stadium bij betrokken wordt.

Hélène Lemoine memoreert dat de reactie van de gemeente negatief is op veel van wat je aandraagt, of het nu verdichting, parkeren of racen op straat is, er wordt niet gehandhaafd. Ze stelt voor om brieven en bezwaren met de reactie van de gemeente op de website te zetten, zodat iedereen kan lezen wat De Groene Eland onderneemt en hoe daarop gereageerd wordt.

Henk Boenders zegt dat Vrienden van Den Haag de gemeente mede namens 20 bewonersorganisaties heeft aangesproken op dit feit. Daar is geen reactie op gekomen. Hij snapt niet dat de bewonersorganisaties hier dan niet op terugkomen.

De conclusie van de discussie is dat het een goed plan is om op de website te publiceren wat De Groene Eland zoal doet en hoe erop werd gereageerd, bij voorkeur gecombineerd met een nieuwsbrief waar bewoners zich op kunnen abonneren, zodat ze de informatie vanzelf in hun mailbox krijgen.

Laurens Schrijnen wijst op de digitale Leefbaarheidseffectrapportage (LER) die door wijkberaad Bezuidenhout is ontworpen. Hij hoopt dat deze tool ook geschikt kan worden gemaakt voor het ZeeheldenKwartier.

Reinout Barth heeft hier eens een artikel voor het ZeeheldenNieuws over geschreven en heeft de tool bekeken. Niet alles bleek één op één toepasbaar. In het Bezuidenhout hebben ze er ook niet zoveel succes mee, want de grote woontorens komen er toch. Reinout wil wel iets op de website zetten om bewoners te informeren op grond waarvan ze bezwaar kunnen indienen. Laurens helpt hier graag bij.

Partiële herziening bestemmingsplan

Er waren twee partiële herzieningen die het ZeeheldenKwartier aangingen: Een over de hoeveelheid horeca in winkelstraten door middel van de 30 - 70% verdeling horeca - winkelvevestigingen. De gemeente had hier winkelpanden van gemaakt in plaats van winkelvevestigingen. Omdat veel winkels meer dan één pand beslaan, zou dat betekenen dat er ook meer horeca mag komen. Dit moet aangepast worden.

De tweede partiële herziening is de staat van bedrijven die vertrekken t.o.v. nieuwe bedrijven die zich daar vestigen. Volgens het bestemmingsplan zijn niet alle soorten bedrijven op elke bedrijfslocatie toegestaan. Deze voorwaarde zou met de partiële herziening verdwijnen. Toen bleek dat door de herziening horeca zoals hotels en discotheken toegestaan zouden worden in de Elandstraat, is dit teruggedraaid.

ZeeheldenNieuws: wijkkrant

Wybe van de Kuinder, hoofdredacteur van het ZeeheldenNieuws rapporteert: er zijn een aantal vaste rubrieken zijn: Volhoudbaarheid, de Zeeheld (een bedrijf of bewoner die iets heeft betekend voor het ZHK), Local Heroes, Naamgevers, Duurzaamheid, Wijkkind en In de Kombuis. In 2018 zijn er hoofdartikelen geweest over COMM, de sloop van de Parkeergarage, tram 16, handhaving, daklozen in het ZHK en energietransitie. Allemaal punten die nog steeds actueel zijn. In de komende editie komt een artikel over kades.

ZeeheldenNieuws: website

Reinout Barth is de website aan het herschrijven om hem inzichtelijker te maken. Het verslag van de Elandvergadering zal op de website komen en in de wijkkrant. Marius Kolff vraagt of het voorstel om brieven op de website te zetten uitgevoerd kan worden en houdt zich beschikbaar om hierbij te helpen.

ZeeheldenNieuws: muurkrant

Onze muurkrant is verhuisd van Albert Heijn naar het raam van De Groene Eland

ZeeheldenFestival

In 2018 was de 38e editie van het festival een groot succes. Er was een speciaal festivalbier voor het festival gebrouwen. Het festival kwam financieel net uit. Dit is elke keer weer een prestatie, want het wordt via diverse subsi-

dies, donaties, sponsors, en inkomsten tijdens het festival, gefinancierd. Er zijn een paar klachten geweest over geluidsoverlast, bij één van de klachten bleek het lawaai ergens anders vandaan te komen.

De organisatie is al begonnen aan de voorbereidingen voor de 39e editie en voor de 40e editie in 2020. Dit wordt een speciale editie, met een wijkopera en met muzikanten uit de wijk.

Op 23 november a.s. is er een brainstormavond over de 40e editie. Overleg met de gemeente is ook al in gang gezet. Aan het festival doen ook veel kinderen mee. Er zijn onder andere optredens van de twee basisscholen in de wijk. Verder zijn er ook kinderen actief als vrijwilligers.

Duurzame zeehelden

De werkgroep Duurzaamheid houdt zich bezig met het verduurzamen van de wijk. Dit heeft onder meer geresulteerd in een minor van de Haagse Hoge School en vijf voor iedereen toegankelijke colleges in de Grote Pyr. Je kunt ze op YouTube nog bekijken via zeeheldenverwarmengasvrij.nl Over verduurzaming is nog veel discussie. Een veelgehoord advies is: doe voorlopig niets, behalve isoleren. De rest is risicovol, alternatieven voor gasverwarming zijn nog niet uitontwikkeld. De gemeente zegt ook pas in 2021 met ideeën te komen. Het meest rendabel is radiatorfolie achter alle radiatoren plakken. Zonne-energie is alleen geschikt voor het laagwarmtenet en dit is slechts geschikt voor supergeïsoleerde (nieuwe) huizen, dus nauwelijks voor het ZeeheldenKwartier.

De Duurzame Zeehelden zoeken naar daken die geschikt zijn voor zonnepanelen. De woningcorporaties houden tot dusver de boot af. VvE's moeten eerst onderling afstemmen. En wat moeten mensen met een monumentaal pand? In 2019 werken de Duurzame Zeehelden hier verder aan.

Financien 2017

Er was in 2017 voor het eerst een accountantsverklaring nodig, omdat De Groene Eland door het budget voor ZeeheldEnDaad er meer geld door de boeken ging dan in voorafgaande jaren.

De Groene Eland kreeg in totaal 22 subsidies van de gemeente, waarvan 13 voor straatfeesten en de muurschildering in de Tasmanstraat.

De accountant vond dat de jaarrekening een betrouwbaar beeld geeft van de geldstromen in relatie tot de daarvoor geldende grondslagen. De Groene Eland heeft in 2017 € 53,- winst gemaakt.

De kascontrolecommissie, die uit 4 bewoners bestaat, constateerde dat de financiële administratie zorgvuldig is bijgehouden en van voldoende niveau is. De kascontrolecommissie controleert eveneens de financiële administratie van het Zeeheldenfestival.

Buurtbibliotheek: de Zeeheldenbibliotheek (Carola Witte)

Sinds 29 september is er een buurtbibliotheek in de wijk: de ZeeheldenBibliotheek.

De bibliotheek is gevestigd in de Witte de Withstraat in een

Ejanson
MAKELAARDIJ

'Ruim 400 beoordelingen, gemiddeld een 9,2. Persoonlijk, deskundig en helder.'
Prins Hendrikplein 3-B, 2518 JA Den Haag – 070 346 93 72 – info@janson.nl – www.janson.nl

Aan-/verkoop ■ Rentals ■ Taxaties ■ Consultancy ■ Beleggingen

**Betrokken
Betrouwbaar
Bewezen**

Herman Kastelein
Lars Olie
Cees Lieshout
Cindy Wisse
Sylvia van der Spek

REAL ESTATE PARTNERS®
070-328 09 09

REAL ESTATE PARTNERS BV
makelaars | taxateurs
070-328 09 09

Laan van Meerdervoort 12b • Den Haag
www.real-estatepartners.nl

VERSLUIS
WIJNHANDEL

Voor al uw dranken

- Iedere veertien dagen aanbiedingen
- Ruime keuze uit 200 wijnen en 100 soorten bier
- Verhuur van Biertapinstallaties

Ons adres:
SUEZKADE 48
(hoek Weimarstraat)
Telefoon 070- 345 36 82

Lid van de Nederlandse Vereniging van Huidtherapeuten

laserontharen

Van uw ongewenste haargroei af?
Begin nu!

Maak een afspraak voor een vrijblijvende intake.
Voor meer informatie bel: 070-2125747

Barentszstraat 52
2518 XJ Den Haag
www.huidtherapiejuno.nl
info@huidtherapiejuno.nl

Huidtherapie Juno
skin care - oedeemtherapie - mammacare - lasertherapie

Modevakschool Yvonne
Van Merlenstraat 122
2518 TJ Den Haag

Je eigen kleding maken?
Naailessen voor tieners en volwassenen.
Ervaren of onervaren, 's avonds en overdag.

Voor info: 070-3467676 of
ygroenewegen-vanwijk@ziggo.nl

Verwen uw huid voor de feestdagen

bij besteding van 30 euro, ontvang een verrassing!

APOTHEEK PRINS HENDRIKPLEIN

Prins Hendrikplein 3
Inschrijven via www.apotheekphp.nl

ma-vrij 8.00-17.30 uur
zat 12.30-17.00 uur

**Een frisse blik op
jouw slaapkamer**

Elke dag fris opstaan begint met een goede nachtrust. En Auping helpt je daarbij. Maak kennis met het eigentijdse design van de nieuwe Essential. Door zijn verschillende kleuren en stijl mogelijkheden past de Essential in elke slaapkamer. En de 100% recyclebare materialen maken het ook nog eens een volledig duurzaam ontwerp. Sta elke dag fris op; kom naar onze winkel en stel jouw Essential samen vanaf € 2.710,-.

[Laat je inspireren op \[auping.nl/essential\]\(http://auping.nl/essential\)](http://auping.nl/essential)

auping
Auping nights, Better days

Auping Plaza Den Haag
Waldeck Pyrmontkade 84-86, Den Haag
070 363 11 53
www.aupingplaza-den Haag.nl

apart deel van het pand van de Duitse bibliotheek. De ZeeheldenBibliotheek beschikt, dankzij de Duitse bibliotheek, over een behoorlijke collectie in het Nederlands vertaalde Duitse literatuur. Voor het overige zijn het twee aparte bibliotheken. De ZeeheldenBibliotheek is een Nederlandse bibliotheek met een kleine collectie Nederlandse boeken, kinderboeken voor kinderen tot + 6 jaar, boeken over de geschiedenis van Den Haag en een leestafel met tijdschriften. De collectie wordt langzamerhand uitgebreid. Bij de opening waren wethouder Bert van Alphen en veel buurtbewoners waaronder ouders met kinderen die regelmatig langs de bibliotheek lopen op weg naar de Max Velthuijschool in de Da Costastraat. Voor de kinderen waren er mensen van de voorleesexpres om voor te lezen en knutselactiviteiten. Het lidmaatschap van de buurtbibliotheek is gratis.

Wat de bibliotheek nu zoekt is (veel) publiciteit. De bibliotheek wil gaan meedraaien in het activiteitenaanbod in de wijk, bijvoorbeeld met activiteiten voor ouderen (taalcafé, geschiedenis van de stad?) en activiteiten voor jongeren (voorlezen?) Het programma bestaat tot dusver uit: Historisch loket (Wilt u meer weten over uw huis of straat?), voorlezen voor peuters en een literatuuravond.

- Eerstvolgend Historisch loket vrijdag 19/12, 14-16 uur,
- Voorlezen voor peuters: donderdag 18/12, 10-10.30 uur,
- Literatuuravond over uit het Duits vertaalde literatuur op 29/11, 20-21.30 uur.

De bibliotheek is ook op zoek naar medewerkers. Informatie ZeeheldenBibliotheek staat nu nog op www.deutschebib.de.

Actie: contactleggen met jeugdwerk en informatie plaatsen op website ZeeheldenNieuws.

PLANNEN EN AANDACHTSPUNTEN VOOR 2019

De Groene Eland zoekt:

- een voorzitter voor de werkgroep L&V;
- een vormgever voor de wijkkrant.

Plannen van De Groene Eland voor 2019

Meedoen aan het Uitvoeringsoverleg (Uvo), overleg met de BIZZ, een politiek debat in februari of maart, de Nieuwjaarsreceptie, samen met het ZeeheldenFestival, op 16 januari en het ZeeheldenFestival in juli. Daarnaast zoekt De Groene Eland manieren om de verdichting in betere banen te leiden dan nu. Er moet meer rekening gehouden worden met het grote geheel.

Vraag: houdt De Groene Eland ook rekening met de grote investeerders die van alles opkopen?
Antwoord: Er zijn projectontwikkelaars, die snel winst willen maken en dan doorverkopen. De Groene Eland is daar tegen. Daarnaast zijn er de kleinere investeerders: de huisjesmelkers. Dat is lastiger om tegen te gaan. Nu de rente laag is, investeren mensen graag in vastgoed en dit gebeurt niet alleen in deze wijk.

Zoutmanstraat

Veel mensen willen dat de tram door de Zoutmanstraat blijft rijden en het wordt steeds duidelijker dat er een brede tram gaat rijden.

Marieke van Doorn (wijkbewoner, gemeenteraadslid voor D66 en mobiliteitswoordvoerder) zegt dat de brede tram nog wel door de gemeenteraad moet worden besloten. De Zoutmanstraat is haar een doorn in het oog in verband met de onveiligheid voor fietsers. Inmiddels heeft dit ook de aandacht van wethouder Van Asten. Op haar oproep in het ZeeheldenNieuws van twee november heeft ze veel reacties gekregen. Zij stuurt ze door naar mensen die ertoe doen op het stadhuis. De ambtena-

ren blijken nog niet te snappen hoe gevaarlijk de situatie is, omdat 'deze al 20 jaar zo is'. Henk Boenders raadt aan om dit van anderen aan te pakken door met bewoners, ondernemers en een landschapsarchitect bij elkaar te gaan zitten en vervolgens een plan in te dienen. Overigens heeft Robert van Asten ook de mogelijkheid genoemd om een team samen te stellen om de problemen in de wijk integraal aan te pakken. Laurens Schrijnen stelt voor om een avond te organiseren met een landschapsarchitect erbij om de situatie in de Zoutmanstraat te bespreken.

Rob v.d. Steenoven vraagt of de optie van het model van de Leidsestraat in Amsterdam mee wordt genomen. De voorzitter zegt dat de Leidsestraat eenrichtingsverkeer heeft en de Zoutmanstraat niet. Hélène Lemoine zegt dat de huidige tram de bocht om het plein al moeilijk kan nemen. Het zou jammer zijn als het plein wordt aangetast omdat de brede tram meer ruimte nodig heeft.

Tiny Mulder, bewoonster van de Van Speijkstraat maakt zich zorgen over de toename van de trillingen als de bredere tram rijdt. Dit is nu al erg. Er zou net als bij de Grote Kerk eerst onderzoek naar de trillingen moeten worden gedaan.

Marieke van Doorn zegt dat de veiligheid een van de prioriteiten is bij beslissing of de brede tram er komt. Een andere prioriteit is dat de tram laag en breed moet zijn in verband met de toegankelijkheid. Vraag: Wie beslist? De Metropoolregio of de gemeente Den Haag?
Antwoord: Pauline Krikke, Robert van Asten, Joris Wijsmuller en Marieke van Doorn zitten in de Metropoolregio. Actie: De Groene Eland pakt dit begin 2019 op.

Kwaliteitsverbetering verkeersafwikkeling Centrum Noord

Halverwege 2018 is er een projectgroep opgericht om ervoor te zorgen dat het doorgaand verkeer minder door de wijken in Centrum Noord rijdt, maar eromheen en dat een aantal straten, m.n. Mauritskade, Javastraat en Burgemeester Patijnlaan/Laan Copes van Cattenburgh, worden ontlast opdat de luchtkwaliteit in de wijken verbetert zonder dat de wijken ontoegankelijk worden. Vertegenwoordigers van de wijken in Centrum Noord zitten hierin. Namens De Groene Eland en werkgroep L&V zijn dat Ludo Geukers (werkgroep) en Henk Boenders (klankbordgroep). De gemeente wil meten hoeveel verkeer erin en eruit gaat. De metingen worden in samenwerking met een onafhankelijk bureau over meerdere dagen gedaan. Uitgangspunt is de fijnstofuitstoot te verminderen. Een bewoonster vraagt of je niet meer druk kunt zetten als de bewoners zelf gaan meten.
Antwoord: De bevindingen van de projectgroep gaan buiten B&W om rechtstreeks naar de raad.

Chatsessie op 8 november

Er deden dertig wijkbewoners mee. Een vertegenwoordiging van De Groene Eland keek met enkele gemeentebambtenaren toe. Het was interessant om te zien. Onder andere het wijkbudget/ZeeheldEnDaad, parkeren, fietsen en terrassen kwamen aan de orde. De Groene Eland krijgt te zijner tijd het script van de sessie. Al eerder is er zo'n chatsessie gedaan in Leidschenveen/Ypenburg. Rob v.d. Steenoven deed mee aan de chatsessie. Hij vond het erg snel gaan. Hoewel hij zijn input al had voorbereid, zag hij zijn opmerking niet terug op het tabblad. Hij heeft een lans gebroken voor techniek, onderwijs en werkgelegenheid. Laurens Schrijnen constateert dat het een aanzet is tot verandering.

Spreekuur wethouder Bert van Alphen

Bert van Alphen houdt op 28/11 van 19.00-19.45 uur een spreekuur in de Heldenhoek. Bewoners en ondernemers kunnen met hem in gesprek gaan. Daarna is er een wandeling door de wijk. Dit is een soort vervolg van de chatsessie. Een paar weken geleden was de nieuwe gemeentesecretaris, Peter Hennephof in de wijk om deze beter te leren kennen.

Duurzaam onderwerp voor de wijkkrant

Rob v.d. Steenoven ontdekte via google earth dat zijn burelen het dak vol zonnepanelen hebben en vraagt of het

een leuk onderwerp voor de wijkkrant is om zulke mensen eens naar hun bevindingen te vragen. De voorzitter zegt dat de Duurzame Zeehelden ook op zoek zijn naar mensen die zulke ervaringen willen delen. Los daarvan is de Tempel een mooi voorbeeld van energietransitie. Het is een monument, heeft enkel glas, maar verwarmt het pand met aardwarmte vanonder het plein en genereert voldoende warmte om er nog meer huizen op aan te sluiten. De voorziening heeft wel veel geld gekost.

Zonnepanelen op dak Albert Heijn

Kan er geen extra dak op de parkeergarage worden gezet om daar zonnepanelen op te leggen? Wybe v.d. Kuinder heeft in het kader van een idee voor ZeeheldEnDaad contact gehad over vergroening van AH met de vorige bedrijfsleider, die daar wel voor openstond. Inmiddels is er een nieuwe bedrijfsleider die de boot afhoudt. Jammer, want Wybe wilde ook kijken of er iets aan de herrie van de koelingen op het dak kan worden gedaan en of er zonnepanelen kunnen komen. Hélène Lemoine vertelt dat er landelijk bij Albert Heijn twee pilots lopen met zonnepanelen. Na verloop van tijd zal dit dus vanzelf aan de orde komen.

Wifibank Prins Hendrikplein

De Wifibank leidde in de zomer tot overlast van een flinke groep mensen die zich daar 's avonds verzamelde en het plein tot diep in de nacht onveilig maakte, waardoor anderen het plein gingen vermijden. Is het mogelijk om de wifi er 's avonds af te halen?

Bomenkap

Er worden 2 grote bomen met een omtrek van 4m gekapt in de tuin van Plein 1813 nr. 2. Verklaring: De bomen worden gekapt omdat ze dood zijn.

Kades

De Noordwal-kademuur blijkt nu ook op instorten te staan en de Prinsessewal-kademuur wordt in het 3e kwartaal van 2019 vervangen. Het is niet bekend of de bomen op de kades kunnen worden behouden.

Hemsterhuisstraatbrug

De Hemsterhuisstraatbrug krijgt in 2020 een nieuwe fun-dering. De omwonenden in Kortenbos en het Zeehelden-Kwartier zijn hierbij betrokken. Er wordt ook gekeken of de draaibaarheid hersteld kan worden. De brug is een van de weinige bruggen in Den Haag die geen naam heeft.

Spelen in de buurt

Het jongetje dat voor ZeeheldenNieuws nr. 6 werd geïnterviewd zei dat hij graag speelde op het Koningsplein, en dat het zo vervelend was dat je daar diverse wegen voor moet oversteken. Henk Boenders vindt het opmerkelijk dat de Adviescommissie Bezwaarschriften bij de afwijzing van het bezwaar tegen nog een terras op het Prins Hendrikplein reageerde dat 'kinderen wel in de Paleistuin kunnen spelen'. Blijkbaar kennen zij de wijk niet, want de Paleistuin is nog verder weg dan het Koningsplein. Een bewoonster concludeert hieruit dat je iedereen bij een kwestie moet betrekken als je die wilt oplossen, ook de ambtenaren.

Zoutmanstraat

Een jaar of 5 geleden was het nog onbespreekbaar bij ondernemers in de Zoutmanstraat dat er parkeerplaatsen zouden worden verwijderd t.g.v. fietsen en tram. Deze onbespreekbaarheid is inmiddels verdwenen.

De voorzitter sluit de vergadering om 21.30 uur.

HUIS VAN DE MAAND:

SPONSOR
VAN HET
ZEEHELDEN
FESTIVAL

VAN KINSBERGENTRAAT 80, DEN HAAG

- Drielaags bovenhuis;
- Totaal 157 m2;
- Met terras op het zuidwesten;
- Goed onderhouden.

Vraagprijs € 485.000,- k.k.

www.elzenaar.nl

VAN DIEMENSTRAAT 130, 2518 VE DEN HAAG
070 364 17 65

Heeft u zelf verhuisplannen?
Nodig ons eens uit voor een vrijblijvend gesprek!

Apotheek Piet Hein, onderdeel van Apotheek De Volharding
Sinds 2015 de Apotheek van het Zeeheldenkwartier

Adres:
Zoutmanstraat 4 a
2518 GP Den Haag

Contact:
Tel: 070-3153610
Fax: 070-3153619

Openingstijden:
Maandag t/m vrijdag: 8.30-17.30
Zaterdag : 9.00-13.00

e-mail: piethein@apotheekdevolharding.nl

**Anna's
Makelaardij**

Uw aan- en verkoopsspecialist: van Archipel tot Zeeheldenkwartier

Anna Paulownastraat 44-A, 2518 BE Den Haag
070 361 49 04 - www.annasmakelaardij.nl

Moeite met je huiswerk?
Tegenvallende
resultaten op school?

Lector Studiebegeleiding
geeft huiswerkbegeleiding
en bijles in het
Zeeheldenkwartier!

www.lectorstudiebegeleiding.nl

088 - 22 11 444

Huiswerkbegeleiding / Bijlessen / Trainingen

Lector
Studiebegeleiding

Vestiging Benoordenhout • Wassenaarseweg 20
Vestiging Zeeheldenkwartier • Elandstraat 2
Vestiging Haganum • Laan van Meerdervoort 57

Ook gevestigd in: Gorinchem • Leiden • Oegstgeest • Rotterdam • Utrecht • Voorburg

Bij u om de hoek!

Slank Belly
Westerbaenstraat 151

Fitness
met professionele begeleiding

ALL IN
v.a. **€25,-** per maand

€5,76 per week

Lessen:

- CrossFit
- Body Pump
- Pilates
- Div. Yoga
- Kickboxing
- En nog veel meer!

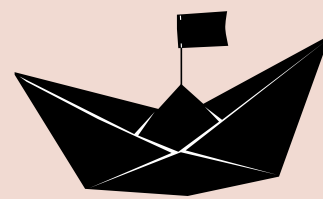
Voedingsadvies

Body&Mind

Sauna

Kom langs voor een GRATIS proeftraining!

**ADVERTEREN IN
DEZE KRANT?**

Stuur een bericht naar:

info@zeeheldennieuws.nl

LemonGrass HEALTH MASSAGE
KLINIEK VOOR MEDISCHE MASSAGE
TECHNIEK OP BASIS VAN THAISE GENEESKUNST

Waar heeft u last van?

LemonGrass Health Massage kan u helpen!

Elke dag open:
11:00 - 21:00 u

Afspraak telefoon:
06 2089 1712

**Piet Heinstraat
110
Den Haag**

**Kijk voor
info en prijzen:**
lemongrasshealth.nl

SINDS KORT BEZIET
LUUKIE DE WERELD
VANUIT EEN POTJE
EN HEEFT DAAR ZO ZIJN
EIGEN KIJK OP

RONDJE HOND

DOOR ELS KRIJK

Ik zie alles

Voor de inburgeringscursus had de baas maximaal twee maanden uitgetrokken. Nanuk zou dan volledig geslaagd zijn op het gebied van Luisteren/Komen naar de baas, Commando's opvolgen, Zindelijkheid, Doktershandelingen, Jammeren thuis, Lief zijn, enz.

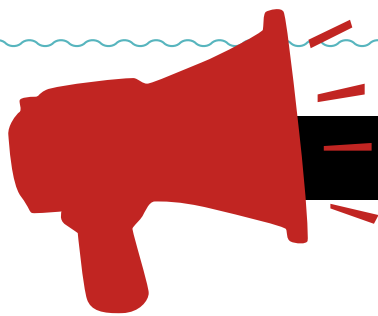
Helaas niet alles is gelukt, maar er zijn enkele positieve puntjes:

De baas heeft de tijd wat opgerekt, heel slim, want zelfs bij zo'n wereldhond zoals ik, duurde het ook een ietsje langer. Ze geeft hem nu rust, regelmaat en reinheid. Wil ze bijvoorbeeld alleen weg, dan heeft ze eerst buiten pittig gewandeld. Daarna: gordijn dicht, ophetbankje, zitten, een snoepje en "lekker slapen"... en weg is ze, zonder rammelende sleutels.

Dit is een onderdeel van de cursus niet blaffen en jammeren als de baas er "even" niet is. Het werkt wel, want de buurvrouwen klagen niet meer of zeggen zelfs: "ik hoor hem niet"!?.

Bij het stukje "zindelijk zijn in huis" valt te noteren dat, als hij 's nachts nog een rondje heeft gelopen en zijn behoefte doet, er geen poeptaartje bij de tuindeur is gedraaid... En dat de baas op die plek nu plastic en kranten heeft gelegd voor "je weet maar nooit" en zijn eten rond zes uur serveert. Later op de avond moet ze niet doen vind ik. Zijn anus wekt nog te weinig vertrouwen op...

De training los lopen in het bos, is ronduit een misser, want hij vindt dat veel te leuk en komt na veel geroep en gefluit hard aan lopen en rent dan weer achter andere honden aan... Tja. Voorlopig de lange lijn (is mijn advies). Vlak bij de zee kan het wel even, geef hem die renlul en zorg dat ie bezig blijft met de kraaien die je zijn hondenbrokjes voert...

ZEEHELDEN GEZOCHT

Het bestuur van de Bewonersorganisatie De Groene Eland zoekt een **NIEUWE VOORZITTER VOOR DE WERKGROEP LEEFBAARHEID&VERKEER**

Deze werkgroep is een van de belangrijkste en leukste werkgroepen van De Groene Eland. De werkgroep werkt aan grote en kleine verbeteringen in alle buurten en buurtjes van het ZeeheldenKwartier. De werkgroep komt zeven keer per jaar bij elkaar.

INFORMATIE
laurens.schrijnen@gmail.com
info@degroene-eland.nl

HET ZEEHELDENFESTIVAL ZOEKT ARTIESTEN!

WANNEER:

Het festival vindt plaats op:
woensdag 10 juli t/m zondag 14 juli 2019
Ben jij in deze periode beschikbaar? Meld je dan snel aan!

WAT ZOEKEN WIJ?

Zang, dans, theater, dichters, bands, jong en oud!

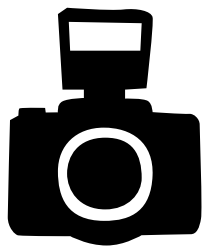
WAT MOET JE DOEN?

Stuur vóór 1 maart 2019 je aanmelding per e-mail naar:
programma@zeeheldenfestival.nl

Stuur daarbij mee:

Een (korte) biografie, je volledige naam, je e-mailadres, je mobiele telefoonnummer en uiteraard.....een impressie van je act! Bijvoorbeeld een link naar een YouTube clipje, je website met media o.a. beeld/geluid etc.

Aanmelden kan ook via onze website. Surf dan snel naar:
http://www.zeeheldenfestival.nl/perm_site/aanmelden-als-artiest/

IN-ZICHT / GEVELSTENEN

HET ZEEHELDENKWARTIER IS GEWOON BIJZONDER EN TEGELIJK BIJZONDER GEWOON! DOOR ALEID LANDEWEERD

VAN KINSBERGENSTRAAT

ZEESTRAAT

VAN DE SPIEGELSTRAAT

WEER VEEL NIEUWE WINKELS
IN ONZE WIJK, CHECK HUN
WEBSITES VOOR DETAILS

NIEUW!

MENNY'S KITCHEN

PIET HEINSTRAAAT 66
www.mennyskitchen.nl

NIEUW!

WNKL DEN HAAG

PIET HEINSTRAAAT 57
wnkl.nl

NIEUW!

YOUR PIECE OF CAKE

PRINS HENDRIKSTRAAT 32A
www.yourpieceofcake.nl

AGENDA

PRINS HENDRIK X-MAS MARKET

De jaarlijkse Prins Hendrik Kerstmarkt komt er weer aan! Kom helemaal in de kerststemming op deze speciale kersteditie van de Home Made Market Market. Veel leuke kraampjes vol met lekker eten, drinken, kunst, vintage, unieke spullen en dat alles in knusse kerstsfeer.

Op 16-12-2018 van 11:00 tot 17:00 uur
Meer info: www.homemademarket.co.nl

10.041 vind-ik-leuks
4.082 bezoeken

Illustration by
Stephanie Marihan
[@stemarihanillustration](https://www.instagram.com/stemarihanillustration)

JOIN US ON INSTAGRAM @ZEEHELDENKWARTIER
SHARE #ZEEHELDENKWARTIER TO BE FEATURED

*Zeehelden
kwartier*
VOOR SPECIALE ZAKEN

WWW.ZEEHELDENKWARTIER.COM

ZEEHELDEN KERST

CADEAU TIPS

DE ZEEHELDEN OP INSTAGRAM.
DOE INSPIRATIE OP VOOR CADEAUS UIT JE EIGEN BUURT.

Wauw Warenhuis

@wauw_warenhuis
Piet Heinstraat 51a

Elvis & Otis

@elvisandotis
Prins Hendrikstraat 124

Wnkl Den Haag

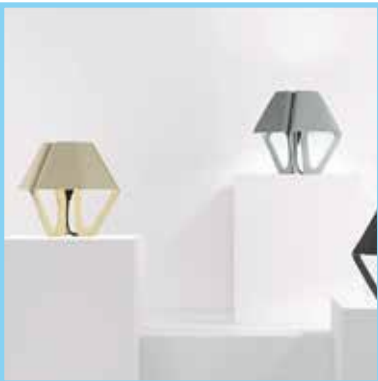
@wnkl_denhaag
Piet Heinstraat 57

Heinde & Van Verre

@heinde_en_verre
Vondelstraat 48

Watt Design

@wattdesign
Lan van Meerdervoort 94a

Kbw Alice in Wonderland

@kbwalice
Piet Heinstraat 2

Namaste Cafe

@namastecafe.nl
Prins Hendrikplein 18

Bar.en.Zo

@bar.en.zo
Prins Hendrikstraat 103

Van de Steppe

@vandesteppe
www.vandesteppe.com

ZEEHELDEN MARKET WINTERFEST

20 december Zeelandse Markt Winterfeest
Tussen 16:00 - 19:00 uur willen de BIZ Zeelandse Markt en de Zeelandse Markt het Winterfeest met bewoners, ondernemers en fans van het Zeelandse Markt viert op het Prins Hendrikplein. Wij zorgen voor glühwein en warme chocomel en muziek! Kom je ook?

Op 20-12-2018 van 16:00 tot 19:00 uur
Meer info: www.zeelandsemarkt.com

THINK AMAZING SHOP WINDOWS

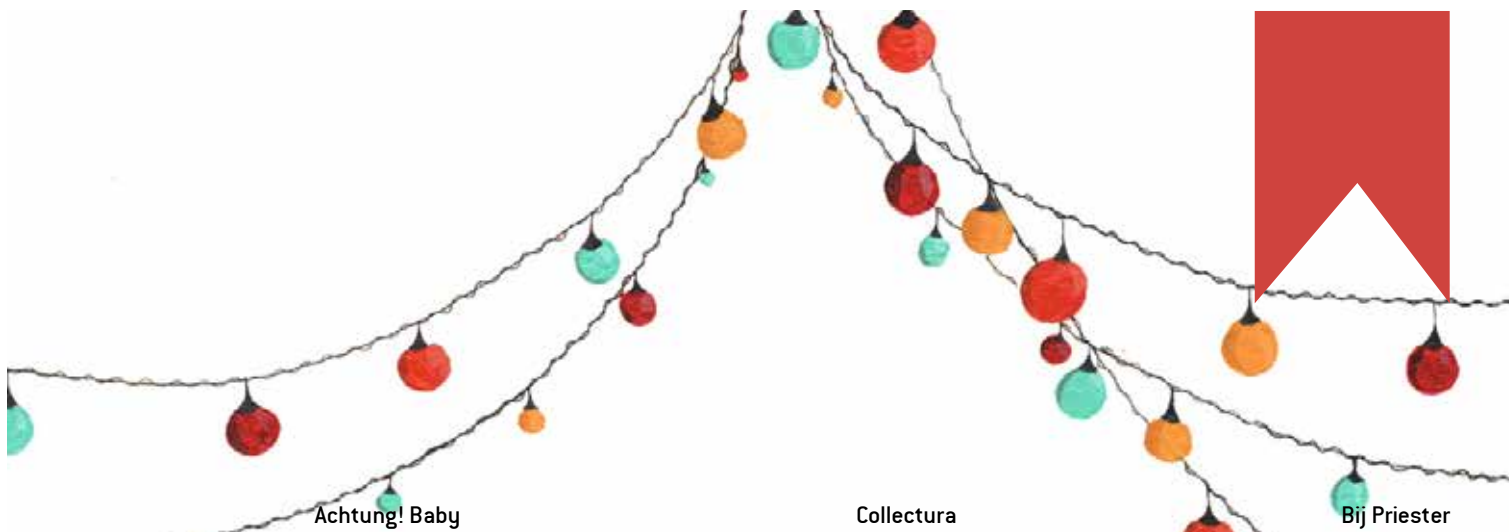
Stem en win!
Winkelend publiek kan vanaf zaterdag 8 december stemmen op de mooiste winkelatalages in de verschillende winkelgebieden in de Binnenstad en bepaalt daarmee de winnaar van de publieksprijs. Overigens maakt het publiek hierdoor zelf kans op mooie prijzen zoals shoptegoed van 150 en vrijkaarten voor diverse winterse evenementen zoals Carnivale, Cool Event op Scheveningen en het Top2000 Live Café op het Malieveld.

Op 06-12-2018 tot 25-12-2018
Meer info: www.thinkthehague.com

INSTATOUR DOOR
HET ZEEHELDENKWARTIER

De zusters van De PR Kliniek organiseren samen met blogger/stylist en Instagram-wonder Hipaholic een inspirerende tour door het hippe Zeelandse Markt. Anuschka Odau van Hipaholic leert je hoe de mooiste foto's maakt voor Instagram en welke apps daarvoor het beste zijn. Ook geeft ze je tips en tricks voor smartphone styling. Dit alles tijdens een wandeling waarbij je de leukste, hipste en meest fotogenieke winkels in het creatieve Zeelandse Markt ontdekt! De verschillende ondernemers vertellen hun bijzondere verhalen. Kortom; win win! En deze tour is extra bijzonder: staat helemaal in het teken van Kerst! Kosten: 35 euro per persoon.

Op 15-12-2018 van 10:00 tot 14:00 uur
Meer info: @de_pr_kliniek

Achtung! Baby

@achtungbabystore
Prins Hendrikstraat 97

Collectura

@collectura
Piet Heinstraat 113

Bij Priester

@bijpriester
Zoutmanstraat 12a

Edwin Pelser

@edwinpelsers
Piet Heinstraat 123

Heet Strijken

@heetstrijken
Prins Hendrikstraat 30b

Marius Jouw Wijnvriend

@jouwwijnvriend
Piet Heinstraat 93

Mon

@monduurzamekinderwinkel
Prins Hendrikstraat 98

The Fine Store

@thefinestore
Piet Heinstraat 64

Yogisha

@yogisha_store
Prins Hendrikstraat 138

Engelien

@engeliendewinkel
Piet Heinstraat 87

Present Living

@presentliving
Piet Heinstraat 99

Classicdesign.nl

@classicdesign.nl
Zoutmanstraat 41

Zebra welzijn

Zebra Welzijn verbindt mensen in de wijk

Heeft u behoefte aan contact met anderen uit de wijk of hulp nodig bij het oplossen van een probleem? Wilt u vrijwilligerswerk doen of buurtgenoten een stapje verder helpen?

Kom naar:

Centrum De Heldenhoek, Elandstraat 88, 070 205 2279

Workshops voor en door bezoekers Heldenhoek

Over verhuizingen voor info avonden en vergaderingen en cursussen kunt u terecht in de Heldenhoek. Stoelyoga en Zumba worden bijvoorbeeld gegeven door professionele krachten. Zij hoeven geen huur te betalen omdat ze iets voor de buurt terug doen. Heeft u ook een activiteit aan te bieden of wilt u erover praten om iets op te zetten, loop dan naar binnen en vraag wat de mogelijkheden zijn.

Kerstdiner in de Heldenhoek

Ook dit jaar is er weer traditioneel het kerstdiner in de Heldenhoek. En wel op maandag 17 december om 17:00 uur. Voor 7,50 is er weer een viergangen menu. Met livemuziek. Het wordt weer spectaculair culinair gezellig. Reserveren vanaf heden bij de receptie Heldenhoek 070-2052279. Er is toegang voor maximaal 30 personen.

In de kerstvakantie is de Heldenhoek open op 27 en 28 december. Op woensdag 2 januari 2019 beginnende activiteiten weer.

Galerie Heldenhoek

Momenteel hebben we een fantastische fototentoonstelling in onze ontmoetingsruimte aan de muur hangen. Deze foto's zijn gemaakt door wijkbewoonster/kunstenares Esther Langendam. U bent welkom om dat te komen bekijken. Hierbij nodigen wij ook andere buurtbewoners/kunstenaars uit om hun werk te laten zien in de Heldenhoek. Komt u gerust langs om er eerst over te praten. Neem wat foto's mee van uw kunstwerken. Inlichtingen bij Josje Adriaanse en Jan den Boer.

Gezellig met de burenen in de Tivolistraat

Eind september was er landelijke Burendag. Voor een paar bewoners uit de Tivolistraat een aanknopingspunt om met elkaar te brunchen en kleinschalige activiteiten te organiseren.

Het was een gezellige bijeenkomst, om met de burenen samen te eten. Een paar bewoners hadden extra hapjes gemaakt: bara's, Somalische hapjes en saucijzenbroodjes. Naast spelletjes met de kinderen zijn er door een aantal bewoners tegeltjes gemaakt, die nu bij de ingang van de kinderboerderij hangen.

Al met al voor herhaling vatbaar om met elkaar door het jaar heen wat te organiseren. Door de burendag raakten mensen op een leuke manier met elkaar in gesprek en leerden elkaar op een andere manier kennen.

Workshop Drama
SOCIO-PORTRET

Hoe verhouden wij ons naar elkaar?
Hoe gaat u om met mensen uit uw omgeving?
Door middel van het Socio-portret krijgt u zicht op hoe uw relatie is naar familieleden, vrienden en mensen uit uw omgeving.

De workshop wordt begeleid door **Geraldine Mos**, die de afgelopen 25 jaar werkzaam is geweest als vaktherapeut voor de Parnassia Bevo Groep.

Locatie: Centrum Heldenhoek
Adres: Elandstraat 88
Datum: Donderdag 10 januari 2019
Aanvangstijd: 13.30 uur
Kosten: € 4,50.
Aanmelding verloopt telefonisch via Geraldine Mos.
Telefoon 06 - 15590487
Max. aantal deelnemers: 10.

**Namens alle
vrijwilligers en
medewerkers van
de Heldenhoek,**

**fijne dagen en
een leuke
jaarwisseling!**

Kunstzaken - Lektoren - Spelen - Verhalen maken - Films - Lezen ontdekken

Kinderclub Zeeheldenkwartier
voor alle kinderen van 5-12 jaar

Wanneer? Alle woensdagen
Hoe laat? van 13.30 - 15.30 uur
Waar? In de Heldenhoek
Elandstraat 88, Den Haag
€1,- per week per kind

Zebra welzijn

Voor meer informatie over onze activiteiten kunt u bellen met de receptie van de Heldenhoek: **070 205 2279**
Of langskomen...U bent van harte welkom!